

Ljudska PRAVICA

«LJUDSKA PRAVICA»
USTANOVLJENA 1. OKTOBRA
1944 — MED NARODNOOSVO-
BODILNO BORBO JE IZHA-
JALA KOT 14-DNEVNIK IN
TEDNIK, OD OSVOBODITVE
DO 1. JUL. 1951 KOT DNEV-
NIK, NATO PA KOT TEDNIK
— OD 1. JUNJA 1953 IZHAJA
V REDAKCIJSKI POVEZANO-
STI Z «BORBO»

LETO XXII. Stev. 167

GLAVNI IN ODGOVORNI
UREDNIK
IVAN SINKOVEC
UREJA UREDNIŠKI ODBOR
List izhaja vsak dan razen
petka — Cena 10 dinarjev

Dobrodošel!

Pred nekaj več kot letom dni je predsednik indijske vlade, ena izmed najodličnejših osebnosti na svetu Džavahar Lal Nehru pri nas v vrnil obisk, ki ga je predsednik Tito napravil v Indiji v decembru 1954.

Po prijateljskih razgovorih v Beogradu in na Brionih je bila objavljena skupna izjava, v kateri sta predsednik Tito in predsednik Nehru med drugim izrazila željo, da bi v duhu prijateljstva kdaj pa kdaj izmenjali misli med obema državama o perečih političnih vprašanjih. Obojestransko želja o potrebi pogostejših po-

razširjajo, da gre za nevtralizem. Njihovo dokazovanje se omejuje na trditve, da pomeni v pogojih dveh nasprotujočih si blokov sleherna aktivna politika miru izjavljanje za enega izmed blokov. Po njihovem pomeni politika ne vključevanja v bloke takšno nevtralnost pasizno stališče med blok, ki jo je moč presoditi kot politiko nihanja med njimi. Trdijo torej, da je politika ne vključevanja v bloke istovetna s politiko nevtralnosti v svetovnih odnosih. Če bi to v resnici bilo tako, bi to pomenilo, da imajo dežele, ki se niso hotele vključiti v bloke nevtralen, pasiven odnos nasproti problemu ohranitve miru, nevtralnost, pasivno stališče nasproti mednarodnemu sodelovanju. Ali mar lahko to rečemo za takšno deželo, kot so Egipt, Indija in Jugoslavija?

Če presojamo položaj v sedanjem svetu, pridemo do strogo objektivnega stališča. Če torej o stvarih ne sodimo tako, kakor kdo drugi misli o tem, marveč pomislimo, kaj objektivno pomenijo, tedaj pridemo do zaključka, da mora biti pasiven odnos nasproti miru samo v politiki blokov, nikakor pa ne v izvenblokovski politiki. Zakaj sleherna blokovska politika vodi ne glede na to, ali njeni udeleženci to hočejo ali ne, k zaostritvi mednarodnih stikov in navsezadnje v splošno katastrofo, medtem ko je politika, ki si prizadeva odpraviti blokovsko razcepjenost, le dejaven činitelj v naporih za ohranitev miru.

Trditve, da je politika aktivne koeksistence nevtralna politika, je torej povsem neutemeljena. Predsednik Tito in predsednik Nehru sta že v skupni deklaraciji leta 1954 jasno obrazložila, da »politika ne vključevanja v bloke ne pomeni »nevtralnosti« ali »nevtralizma« in torej tudi ne pasivnosti, kakor včasih trdijo, pač pa aktivno pozitivno in konstruktivno politiko, ki teži po kolektivnem miru, ki edino na njem lahko sloni kolektivna varnost.

Mednarodna aktivnost takšnih dežel, kot so Indija, Jugoslavija in Egipt, je potrdila pravilnost takšnega gledanja. To tudi sicer potrjuje celotno dogajanje na svetu. Zakaj dandanes je težko izpodbijati trditve, da je zboljševanje mednarodnega položaja sad postopnega, čedalje širšega sprejemanja resnice, da pelje blokova razcepjenost sveta v katastrofo in da je edina možnost za zagotovitev normalnega razvoja na svetu v politiki aktivnega mednarodnega sodelovanja, ali kakor je to nedavno povedal predsednik Nehru: »Dandanes sta na svetu dve možnosti — ali zmaga vodikove bombe ali zmaga zamislil o svetu, ki bi v njem vsi živeli v miroljubni koeksistenci.«

Zahvala grškega kralja

Beograd, 17. jul. (Tanjug). — Predsednik Josip Broz-Tito je prejel od grškega kralja Pavla brzojavko, v kateri se mu tako le zahvaljuje za izraze sočustvovanja ob potresu v Grčiji:

»Zelo ganjen spričo Vašega sočustvovanja z bolelostjo, ki navdaja moj narod, prosim Vašo Ekscelenco, naj sprejme izraze moje zahvale in hvaležnosti grškega naroda. — Pavel.«

Sporazum z Zahodno Nemčijo

o trgovini v prihodnjem poslovnem letu, o novem načinu plačil in prevozih po Donavi

Beograd, 17. jul. (Tanjug). — V državnem sekretariatu za zunanje zadeve je bil danes podpisan sporazum med jugoslovansko in zahodnonemško vlado o ureditvi trgovske menjave blaga za čas do 1. julija 1957, o novem načinu plačevanja ter o prevozu blaga po Donavi. To je tretji dodatni sporazum k pogodbi z dne 11. julija 1952. Znesek 50 milijonov mark na podlagi sporazuma z dne 10. marca 1956 bodo začeli uporabljati, ko bo ta sporazum ratificiran v zahodnonemškem parlamentu.

V imenu jugoslovanske vlade je sporazum podpisal svetnik M. Sibirovič, v imenu zahodno-

Slovenija je osvojila simpatije državnih gostov iz prijateljske dežele ob Nilu

Se v jutranjih urah so se nad Ljubljano prepezali grozeči temni oblaki. Vendar se je kot v ponedeljek popoldne nebo razjasnilo in mesto so obsijali topli sončni žarki. Ze mnogo pred de-

seto uro je bilo po mestu živahnejše kot običajno. Ljudje so pohiteli na ulice, da ponovno pozdravijo v svoji sredini visoke egiptovske goste.

Prisrčen sprejem v Litostroju

Nekaj minut po desetih se je predsednik republike Gamal Abdel Naser s svojim spremstvom pripeljal v Litostroj. Na poti z sleda so ga spremljali predsednik Ljudske skupščine Miha Marinko, predsednik Izvršnega sveta LRS Boris Kraigher, član Zveznega izvršnega sveta Mijalko Todorovič, generalni sekretar predsednika republike dr. Jože Vilfan, naš veleposlanik v Egiptu Josip Djerdja in drugi.

Visokega egiptovskega gosta so že pri vходу pozdravili prvi pozdravni klic litostrojskih delavcev. Vse do upravnega poslopja se je pomikala kolona avtomobilov skozi gost spalir v modre in rjave delovne obleke oblečenih delavcev in delavk.

Pred upravnim poslopjem je predsednik Naser segel v roko

pojasnjevala posebnosti proizvodnje. V jeklovarni so predsedniku Naserju in njegovemu spremstvu ponudili očala, da so mogli nekaj trenutkov opazovati žareč curek tekočega jekla iz visoke elektropeči. Iz livarne so gostje odšli v obdelovalnico in montažno dvorano. Za kratek čas so se ustavili ob turbinskem ohišju in veliki turbini, ki jo je Litostroj vžil za pakistansko hidrocentralko Kikoki-Malian, ter ob velikih stružnicah, na katerih so obdelovali velike turbinske regulatorje — domačo konstrukcijo mladega tehnika Miheva.

Po približno polurnem ogledu nekaterih oddelkov tovarne so gostje odšli v upravno poslopje, kjer jim je vodstvo podjetja pripravilo zakusko. Se preje pa je predsednik Naser v spominsko

Knjigo »Litostroj« v arabskem jeziku napisal naslednje besede: »Zelo me veseli napredek, ki sem ga tu videl. Vsak kraj in vse, kar sem do sedaj videl, je napravilo na mene globok vtis. Dobil sem občutek velikega napredka. Prepričan sem, da se bo Jugoslavija še naprej razvijala v tej progresivni smeri.« Kolektiv »Litostroj« pa je predsedniku Naserju podaril velik album z reprodukcijami litostrojskih proizvodov.

Med zakusko se je predsednik Naser približno pol ure razgovarjal z vodilnimi uslužbenci

direktorju inž. Darku Guštinu, ki mu je predstavil predsednika delavskega sveta Martina Finca, predsednika upravnega odbora Mirka Debeljaka, šefa proizvodnje inž. Dadamosa in druge vodilne uslužbence podjetja. Visokega gosta je pozdravil tudi predsednik OLO Ljubljana dr. Marjan Dermastie.

Po prisrčnem pozdravu je predsednik delavskega sveta nagovoril draga gosta z naslednjimi besedami:

»V imenu delavskega sveta Litostroja želim dobrodošlico Vaši ekscelenci, da se v naši sredini dobro počutite ter predlagam, da si ogledate tovarno.«

Zatem so najprvo odšli v jeklovarno. Predsednika Naserja sta spremljala inž. Guštin in Martin Finca, ki sta mu ves čas

knjigo »Litostroj« v arabskem jeziku napisal naslednje besede: »Zelo me veseli napredek, ki sem ga tu videl. Vsak kraj in vse, kar sem do sedaj videl, je napravilo na mene globok vtis. Dobil sem občutek velikega napredka. Prepričan sem, da se bo Jugoslavija še naprej razvijala v tej progresivni smeri.« Kolektiv »Litostroj« pa je predsedniku Naserju podaril velik album z reprodukcijami litostrojskih proizvodov.

Med zakusko se je predsednik Naser približno pol ure razgovarjal z vodilnimi uslužbenci

Predsednik Naser je izročil predsedniku Ljudske skupščine LRS Mihi Marinku Red republike

navljajo pri različnih podjetjih vavenske šole in prav tako tudi že tehnične srednje šole. Omenil je tudi, da je bil gospodarski razvoj od faraonovih časov pa do nedavne minulosti v Egiptu skoraj nezaten. V zadnjih letih pa so nastopile že velike tehnične spremembe.

Egipt mnogo pričakuje od nove pregrade pri Assuanu, s katero bodo pridobili letno 14 milijard kilovatnih ur. Tudi staro assuansko pregrado nameravajo pregraditi in vgraditi nekaj agregatov, da bi dajala 3,5 milijarde kilovatnih ur električne energije. Hkrati pa bodo pridobili približno milijon akrov obdelovalne zemlje. Predsednik Naser je govoril tudi o nekaterih drugih gospodarskih problemih Egipta, predstavil Litostroja pa so ga seznanjali z značilnostmi proizvodnje v podjetju.

Na Grajski planoti

Nekaj po 11. uri se je predsednik Naser poslovil od »Litostroja« in njegovih ljudi. Skupaj s predsednikom Mihom Marinkom je sedel v avtomobil, ki je ob navdušenem pozdravljanju litostrojskih delavcev krenil proti mestu.

Ob vsej poti po Celovški, Prešernovi, Cankarjevi in Copovi ulici, preko Mestnega trga in po Karlovski cesti ter gor do grajske planote se je zbralo na tisoče Ljubljancev, ki so navdušeno pozdravljali visoke goste. Pionirji so živahno mahali z egiptovskimi in jugoslovanskimi zastavicami, predsednik Naser pa je vso pot ves nasmejan odzdravil.

Nad Ljubljano je že sijalo vroče dopoldansko sonce, ko je kolona avtomobilov prispela na grajsko planoto. Po kratkem sprehodu okoli Starega gradu so se gostje četrt ure zadržali na grajski terasi. Predsednik Naser je sedel s predsednikom Miho

Marinkom, Mijalkom Todorovičem in dr. Marjanom Dermastie. Z zanimanjem je ogledoval severni del ljubljanske kotline, ki je bila v sončnem dopoldnevu kot en sam ozelenel vrt. Ves navdušen nad lepim razgledom je predsednik Naser dejal, da bi si želel skupaj s svojo družino ponovnega svidenja s Slovenijo.

S terase se je predsednik Naser s svojim spremstvom vrnil na grajsko planoto, kjer so ga onod zbrani Ljubljanci ponovno pozdravili. Predsednik se je poslovil od predsednika OLO Dermastie ter vedno znova nasmejan odzdravil meščanom, dokler ni avtomobil z visokim gostom zavil po grajskem klancu proti mestu.

S predsednikom Mihom Marinkom in predsednikom Izvršnega sveta Borisom Kraigherjem ter svojim spremstvom je potem odpotoval proti Postojni.

I. G.

Od Postojne do Brionov

Opatija, 17. jul. (Tanjug). — Na poti iz Ljubljane na Brione se je predsednik egiptovske republike Gamal Abdel Naser ustavil v Postojni. Predsednik Naser je s člani svojega spremstva in predsednikom Ljudske skupščine Slovenije Mihom Marinkom ter predsednikom Izvršnega sveta Borisom Kraigherjem

Po krajšem počitku si je predsednik Naser v družbi funkcionarjev LR Slovenije ogledal jamo. V jamski veliki dvorani je Slovenska filharmonija priredila koncert.

Po ogledu jame je bil predsednik Naser na intimnem kosilu, ki mu ga je priredil predsednik Izvršnega sveta Slovenije Boris Kraigher, nato pa je nadaljeval pot proti Brionom.

V Opatiji so ga sprejeli in pozdravili številni domači in tuji turisti, ko se je okrog petih popoldne peljal skozi to mesto proti Brionom.

Ko se je kolona avtomobilov ustavila na Slatini, je predsednik Naserja pozdravil predsednik LO Mirko Gotič. Opatijski pionirji pa so njegov avtomobil zasuli s cvetjem, množica je dolgočasno ploskala in vzklikala visokim gostom iz Egipta.

Državniki gosti iz Egipta so nocoj prispeli na Brione. Ko so se z avtomobili pripeljali do Fazane, so se vkrcali na jahto predsednika republike »Podgorko« in se odpeljali na Brione. Tam so jih pričakali predsednik republike, Edvard Kardelj in Aleksander Rankovič, dr. Bakarič, Koča Popović, poveljnik JVM viceadmiral Mate Jerkovič in drugi. Po opravljenem ceremonialu sta se predsednik Naser in Tito s kočijo odpeljala do vile »Jadranka«, kjer bo egiptovski gost stanoval za časa svojega bivanja na Brionih. Predsednik Naser bo ostal pri nas do četrtega popoldne, narkar se bo s pulskega letališča vrnil v Egipt.

Tudi pred Postojnsko jamo so pionirji izročili cvetje predsedniku Naserju

podjetja in predsednikom Ljudske skupščine Miho Marinkom. Predvsem se je zanimal za vzgojo novih delavcev in strokovnjakov ter dejal, da imajo v Egiptu prav s tem velike težave. Sedaj usta-

prispel v Postojno malo pred 13. uro. Na trgu pred Postojnsko jamo sta ga sprejela predsednik OLO Kopra Albin Dujc in predsednik postojnske občine Jože Baša.

VREMENSKA NAPOVED

za sredo, 18. julija:
za nestalno oblačnostjo. Temperatura ponoči med 8 in 12, na Prilozkem okoli 18, čez dan do 26 °C.

Poenotenje sistema investicijskih posojil

Predpisi, ki so doslej urejevali investicijska posojila, so bili nenotni in razmetani po raznih uredbah, odlokih in internih napovedih, ki jih je izdajala Narodna banka. Iz vsega tega se je razvil sistem, ki je onemogočal vsako pravo preglednost in kontrolo ter ustvaril v investicijskem poslovanju precej nejasnosti. Zlasti so na to oplovale česte spremembe in iskanje prave poti tudi na tem področju.

V začetku tega meseca je Zvezni izvršni svet razen drugih uredb in odlokov, ki se tičejo kratkoročnega kreditiranja, sprejel tudi uredbo o investicijskih posojilih. Predvidoma bo nova uredba objavljena skupno z ostalimi koncem tega meseca, ko bodo končane vse tehnične priprave za prehod na nov sistem tako kratkoročnega kot dolgoročnega kreditiranja. Slednje bo seveda v celoti možno šele z ustanovitvijo in pričetkom poslovanja nove Investicijske banke, ki bo začela poslovati v oktobru in ne v septembru, kot je bilo prvotno predvideno.

Nova uredba o investicijskih posojilih je značilna po tem, da ureja enotno vso materijo, ki se tiče tako gospodarskih kot negospodarskih investicij. Načelno je predvideno, da bo prvo, to je gospodarske investicije prevzela nova Investicijska banka, medtem ko bodo negospodarske ostale v Narodni banki. Že v letosnjem državnem planu je predvidena široka delitev družbenih investicijskih skladov, kar nova uredba dalje in podrobneje razdeljuje. Osnovno načelo je, da gredo o bodoče vsa investicijska sredstva preko teh skladov z izjemo sredstev za gradnjo stanovanj, ki gredo neposredno iz stanovanjskih skladov. V bodoče bodo torej za odobranje investicijskih posojil odločilni predpisi te uredbe in pa smernice pristojnih politično-teritorialnih enot. Tako bo omogočeno enotnejše in preglednejše odobravanje sredstev. Zlasti bo možna boljša kontrola, ki jo bo izvajala v prvi vrsti Investicijska banka kot izrazilo poslovna banka.

Uredba o investicijskih posojilih predvideva tudi jamčevalne zneske, delce in depozite ter sistematično in enotno ureja to vprašanje. Tako je jamčevalni znesek, ki naj krije morebitno podražitev del, prvo anuiteto in drugo, obvezen in ga plača investitor. Delček je obvezen le, če to zahtevajo predpisi politično-teritorialnih enot. Depozit pa gre po novem iz sredstev sklada, iz katerega se dajejo posojila za investicije. Namen teh sredstev, ki se izločijo, je da bi dosegli zboljšanje in pospeševanje gradenj, da bi onemogočili preveliko trošenje sredstev in podobno, imajo torej značaj regulatorjev investicijske dejavnosti in pravilnega trošenja sredstev, ki ne sme preokorajiti postavljenih okvirov.

Posebnost nove uredbe je v poudarku, da bi bile nove investicije res gospodarske, rentabilne, skratka take, da bi bile ose-

stransko v korist gospodarstvu in družbi. Zato po novih predpilih pri odmerjanju investicijskih posojil po natečajih ne bo več odločilna samo obrestna mera, temveč bodo odločilnejši drugi pogoji. Med njimi so zlasti: višina ponujenih lastnih sredstev, rok za vračilo posojila, rok za dokončanje zgradbe, rentabilnost objekta, višina stroškov na enoto proizvodnje, učinek investicij na plačilno bilanco in podobno. Tako bo v bodoče izključeno kakršnokoli avtomatično odobravanje investicijskih posojil, brž ko bi prosilec kredita izpolnjeval določene pogoje. Nova merila pri odobranju so bila brez dooma eden izmed odločilnih razlogov za ustanovitev Investicijske banke. Samo specialna banka bo namreč lahko v redu opravljala vse posle na način, kot jih zahteva nova uredba, predvsem pa novi gospodarski položaj.

Omeniti bi bilo potrebno še investicijski značaj sklada obratnih sredstev, kot ga predvideva posebna uredba. Zato je tudi v novi uredbi o investicijskih kreditih predvideno, da je moč zagotoviti sklad obratnih sredstev s pomočjo investicijskega posojila. Tako posojilo bo v bodoče podraženo v načelu osem tistim posebnostim, ki veljajo za investicijske kredite, med drugimi tudi temu, da jih bo treba vračati v anuitetah.

Uredba o investicijskih posojilih prinaša torej mnogo novosti, ki so značilne glede na stanje našega gospodarstva in glede na njegov razvoj. Tako moremo pričakovati v tej važni gospodarski dejavnosti zboljšanje dela zlasti v nalaganju razpoložljivih sredstev, ki vsako leto presegajo sto in več milijard dinarjev.

DNEVNA KRONIKA

Zoran Polič — predsednik Sveta za telesno vzgojo

Zvezni izvršni svet je imenoval Zorana Poliča, državnega sekretarja za finance, za predsednika Sveta za telesno vzgojo. Dosedanji predsednik Velimir Stojnić, član Zveznega izvršnega sveta, je bil razrešen te dolžnosti.

Seja upravnega odbora Zvezne gradbene zbornice

Na seji upravnega odbora Zvezne gradbene zbornice so včeraj sprejeli pravilnik sklada za kadre v gradbeništvu, imenovali predstavnike zbornice v upravi sklada in odobrili sredstva, da jih bodo letos uporabili za šolanje kadrov.

Od 1070 milijonov dinarjev, kolikor znašajo letošnja sredstva sklada, so za investicije gradbenih del odobrili 430 milijonov din, glede preostale vsote pa bodo strokovna združenja predložila svoje zahteve do 1. oktobra. Za gradbeno dela bodo v Srbiji porabili 94 milijonov, na Hrvaškem 88,5, v Sloveniji 100, Bosni in Hercegovini 89,2, Makedoniji 44 in Črni gori 15 milijonov.

Dela jugoslovanskih otrok v japonski enciklopediji

Komisija za kulturne stike s tujino je poslala v Tokio 150 pisemnih sestavkov jugoslovanskih otrok. Japonska založba »Hej-

Predsednik Tito bo proglašen za častnega meščana Ivancrada

V soboto 21. julija bodo v Ivancradu v Črni gori svečano proslavili 15-letnico dne, ko so 1941. v tem mestu, tedaj šele osvojenih Beranah ustanovili prvi okrajni narodnosvobodilni odbor v Jugoslaviji. Ob tej priložnosti bo svečana seja občinskega ljudskega odbora, na kateri bodo predsednika Tita proglasili za častnega meščana Ivancrada.

Tuji znanstveniki v Opatiji

Tuji znanstveniki, ki so se v Beogradu udeležili proslave stoletnice rojstva Nikole Tesle, so včeraj prispeli s posebno ladjo iz Splita v Opatijo. Sinoči jih je sprejel predsednik OLO Reke Edo Jardas. Ena skupina znanstvenikov je nato prisostvovala prireditvam reških poletnih iger, druga pa folklornemu večeru v Opatiji. Danes bodo tuji znanstveniki obiskali Postojsko jamo, hidrocentrale »Nikola Tesla« v Triblju, zvečer pa Crikvenico.

PRED II. GASILSKIM FESTIVALOM SLOVENIJE

Manifestacija slovenskega gasilstva

Nekaj iz festivalnega programa

V Mariboru bo 4. in 5. avgusta drugi gasilski festival Slovenije. To bo po vojni največja manifestacija organizacije, ki ima 65.000 prostovoljnih članov v 1300 osnovnih organizacijah, 4000 izurjenih gasilskih strojnikov ter okrog 600 dobrih soferjev. Z izredno številno, čeprav večidel izrabljeno mehanizacijo bdi nad ljudskim premoženjem in vsako leto reši ogromne gospodarske vrednosti, ki gredo v stotine milijonov. Zato

prireditveni odbor upravičeno pričakuje, da se bo v Mariboru zbralo blizu 20.000 članov in prijateljev gasilstva.

Dopoldne na prvi dan festivala bo slavnostna seja Gasilske zveze Slovenije, ki se je bodo razen delegacij iz bratskih republik udeležili tudi zastopniki gasilcev iz drugih držav. Popoldne bodo prikazali rokovanje s sodobnim gasilskim orodjem, po mestu bo več promenadnih koncertov gasilskih godb, zvečer bodo nastopale folklorne skupine, na Dravi bo regata in naposled bo mariborske Opera priredila predstavo na prostem — za en sam dan zelo pisan spored. Drugo jutro bodo naše gasilske organizacije pokazale v zanimivi paradni množičnosti, strumnost in velik razvoj svojih vrst od leta 1952 naprej. Glavna prireditelj pa bo popoldne tega dne. Najprej bo pokrovitelj festivala — Socialistična zveza Slovenije razvila prapor Gasilske zveze. Nato pa bodo v samostojno našudiranih točkah nastopale številne okrajne organizacije, pri čemer ne bo pri nobeni točki sodelovalo manj kot 300 gasilcev. V teh vajah bomo videli tehnično sposobnost gasilskih čet, v njih bodo deloma praktično deloma pa simbolično prikazali gasilsko in reševalno dejavnost. V sklopu te velike manifestacije požrtvovalnih slovenskih gasilcev pa bo tudi gasilska razstava, ki pa bo odprta še med mariborskim tednom, to je od 28. julija do 5. avgusta.

Delegacija jugoslovanskih železničarjev odhaja v Francijo

Delegacija jugoslovanskih železničarjev bo v nedeljo 22. t. m. odkrila spominsko ploščo na prostem mestu Tours, kjer je bila pred 40 leti ustanovljena francosko-srbska železniška šola. To šolo je obiskovalo med prvo svetovno vojno 120 fantov iz Srbije, ki so prišli v Francijo po napadu Avstro-Ogrske.

borša« bo objavila te sestavke v tretji knjigi »Otroške enciklopedije«, posevečni vzhodnoevropskim deželim.

Zirija te založbe se v pismu komitistih zahvaljuje za ta dela in poudarja, da so sestavki jugoslovanskih otrok najboljše izmed sestavkov, ki so jih doslej prejeli iz drugih dežel.

V Makedoniji bo letos začelo obratovati šest novih industrijskih podjetij

Šest novih industrijskih podjetij, med njimi prvi agregat Mavrovske hidrocentrale, tovarna hladilnikov v Bitolju in Cementarna pri Skoplju, bo začelo v Makedoniji poskusno obratovati v tretjem četrtletju letošnjega leta. Že ta mesec bo začela obratovati tovarna konserv v Djevdjeliju, v začetku prihodnjega meseca pa tudi cementarna. Kmalu bodo začeli delo tudi v predilnici svilarkega kombinata v Titovem Velusu, kakor tudi v obratu za proizvodnjo železniških zavor pri kovinskem zavodu »Tito« v Skoplju.

Že do konca letošnjega leta bo skopska cementarna izdelala okrog 40.000 ton cimenta. Prvi agregat v Mavrovu bo dal prvi milijon kilovatov električne energije, bitolska tovarna hladilnikov pa bo poslala na trg prve frižiderje za gospodinjstva in gostinstvo.

Zbor Radio Beograda gostuje v Švici

Člani zbora Radio Beograda so odpotovali na desetdnevno gostovanje v Švico. Tam bodo priredili osem koncertov, nastopili pa bodo tudi v švicarskem radiu. Na sporedu imajo dela domačih skladateljev Mokranjca, Hercigonje, Tajčevića in drugih.

IVAN FERLEZ:

Pred dvajsetimi leti, 18. julija 1936, so se v Algesirasu, Tarifi in drugih pristaniščih južne Španije izkrcale vojaške enote generala Franca in s pomočjo domačih in tuje reakcije začele svoj krvavi pohod proti španskemu delovnemu ljudstvu. Drugi del Francovih tolp, ki se je formiral pod zaščito reakcionarne portugalske vlade, je še istega dne prekoračil špansko-portugalsko mejo; v garnizijah Španije so izdajalski oficirji dvignili vojaštvo v upor proti zakoniti vladi Ljudske fronte; v Španiji se je začela krvava državljanska vojna.

Le pol leta je špansko delovno ljudstvo uživalo svobode, ki si jih je priborilo pod vodstvom Ljudske fronte z zmago nad najtemnejšo reakcijo in si zakonito pravice, za katere je 1934. leta krvavela uporna Asturija, pa je že moralo vnovič prijeti za orožje. Legitimna vlada je prve dni v negotovosti oklevala in ni hotela oborožiti delavstva, ki je zahtevalo orožje. Sprito vladne neodločnosti so delavci sami navzgor na vojašnice in orožarne, si priborili puške in strojnice ter pobili Francovim tolpam nasproti. Šele nato se je vlada odločila in oborožila člane sindikatov ter na ta način zavrla nadaljnje napredovanje sovražnika. Toda Franco s svojo falango ni bil sam.

Pomoč mednarodnega proletariata republikanski Španiji

(Ob dvajsetletnici borbe španskega ljudstva)

Zmagovitemu fašizmu in nacizmu v Italiji in Nemčiji je bila zmaga španskega delovnega ljudstva trn v peti. Italijanska vlada je začela pošiljati svoje čete v Španijo z izgovorom, da jih pošilja v Etiopijo, hitlerjevska Nemčija je hotela preskusiti nad španskim ljudstvom učinkovitost svojega novega orožja, Vatikan pa je ta zločinski poseg brižno podprl in blagoslovil. Potem ko je Blumova vlada v Franciji zaprla mejo, da poudari na ta način svojo nevtralnost, so francoske in angleške trgovske ladje toliko lažje dovajale gradivo in orožje španskim fašistom. Takrat je bilo vsemu svetu očito, da se je v borbi proti španskemu delovnemu ljudstvu združila vsa reakcija tedanje Evrope. Fašizem je pripravil drugo svetovno vojno in je zato hotel zadušiti v krvi svobodo španskega naroda, si ustvariti v Španiji novo oporišče in od tod nadaljevati svojo ekspanzijo. Naravna bogastva Španije je eksploatiral tuji kapital in le-ta je v želji, da si ohrani

svoje pozicije, z vsemi sredstvi podprl Francovo protiljudsko akcijo.

V odgovor na ta združeni napad reakcije so se v svetu dvignile najnaprednejše sile in pohitele v pomoč španski republiki. Prvi prostovoljci so se javili iz vrst sindikalne mladine, ki je bila tiste dni v Barceloni in se pripravljala na mednarodne olimpijske igre naprednih sindikatov. Med Španci, Francozi, Belgijci in drugimi so bili tudi delavci ostalih narodnosti, a med njimi tudi Jugoslovani — sinovi naših rojakov, ki so bili prisiljeni že prej emigrirati iz domovine. Že v prvih dneh Francovega napada so se junaki borili pri Talaveri, Irunu, Santanderu. V septembru in oktobru 1936 je bilo zbranih že nekaj tisoč prostovoljcev in formirane so bile prve internacionalne brigade. Prej neorganizirana španska republikanska vojska se je z njihovo pomočjo pričela oblikovati v redno armado, od čet do korpusov. Vzporedno z natečajajočo pomočjo reakcije Fran-

covim fašistom, se je začela v vsem naprednem svetu organizirati in stopnjevat pomoč mednarodnega proletariata republikanski Španiji.

Takoj po izbruhu Francovega napada je tudi KP Jugoslavije začela organizirati množično akcijo, ko pa je kasneje vse vidneje prihajala do izraza italijansko-nemška intervencija, je naša Partija svoj napor še podvojila. Pri vseh višjih partijskih forumih so bili organizirani posebni odbori z nalogo, da organizirajo odhod naših prostovoljcev v Španijo, zbirajo denarne in materialne prispevke in pojasnjujejo našemu ljudstvu dejansko stanje v Španiji. V Sloveniji je bil pri CK KP Slovenije formiran odbor, katerega je bila poverjena še posebna naloga, da vzpostavi ilegalne kanale in javke v Avstriji in Franciji, preko katerih so prostovoljci odhajali v Španijo.

Delo naše Partije pa se ni omejevalo le na nabor prostovoljcev in zbiranje finančnih in materialnih sredstev v okviru Rdeče

pomoči. V splošni propagandni akciji je Partija izdala več letakov in organizirala njihovo razpečevanje; leta 1937 je izšla brošura »Mučniška Španija«, ki pa je bila takoj zaplenjena; številne napisne akcije so pozivale k pomoči republikanski Španiji in v borbo proti fašizmu; v legalnih naprednih časopisih so izhajali članki o pomenu borbe španskega ljudstva proti generalu Francu; z objektivnim prikazovanjem razmer v Španiji so pobijali umazane klevete, ki jih je vneto razširjal klerikalni in reakcionarni tisk. Prav teko so bili organizirani množični izleti naprednih delavskih in akademskih društev, kjer so govorili o borbi proti fašizmu in delili letake, slike in brošure o Španiji.

Veliko mobilizacijsko nalogo v korist borbe španskega ljudstva je naša Partija izvršila tudi v inozemstvu. Na njen poziv so iz vseh dežel pohiteli naši izseljenci v Pariz, kjer je bil glavni zbirni center za internacionalne brigade. Velik del teh naših rojakov je bil iz Francije in Belgije, prišli pa so tudi iz Amerike, Kanade, Rusije, Danske, Holandije in iz skandinavskih držav. Nekateri so prihajali z legalnimi potnimi listi, izkoriščajoč otvoritve svetovne razstave v Parizu, a večina njih je potovala po dobro organiziranih ilegalnih kanalih.

Popolnoma je razumljivo, da tedanja reakcionarna jugoslovanska vlada ni mogla mirno gledati te akcije Komunistične partije. Pod geslom »nevmešavanja« v španske zadeve« je preprečevala Partiji prevzeto akcijo, tolerirala pa je sovražno propagando in boji za pravice španskega ljudstva. Toda v zvezi vsem naporom reakcije je naš proletariati le uspel v svojem hotenju in s tem že takrat dokazal svojo visoko internacionalno zavest.

Po splošni oceni se je v internacionalnih brigadah borilo med ostalimi jugoslovanskimi prostovoljci okoli 300 Slovencev in je slovenska skupina prostovoljcev bila v odnosu na ostale narodnosti procentualno najmočnejša in temveč tudi v mednarodnem merilu. Iz Slovenije je odšlo v Španijo 95 tovarišev, iz Slovenskega Primorja, zasedenega po Italiji, jih je odšlo 36, ostali pa so prišli iz drugih držav.

(Konec jutri)

Kresovi bodo naznanili ZAČETEK PROSLAV

Kako se v Ljubljani in okolici pripravljajo na praznovanje Dneva vstaje

»Dan vstaje« 22. julij bomo v Ljubljani in okolici prav tako slavnostno praznovali, kot smo praznovali »Dan borca«. Proslave pripravljajo po večini vse občinske množične organizacije, še zlasti pa organizacije Zveze borcev. Glavna prireditelj v Ljubljani bo na predvečer praznika, ko bodo slavnostno odprli rekonstrukcijo partizanskih tiskarn pri Muzeju NOB, kjer bo tudi razstava partizanskih ilustracij. Številni tereni v mestu nameravajo organizirati skupen obisk teh razstav, seveda pa pripravljajo tudi razne druge prireditve ter skupne izlete v bližnje partizanske kraje.

V okoliških krajih pripravljata mladina skupno s starejšimi kresovanja, tako na primer v Mengšu, Črnučah, Ivančni gorici, v Medvodah in drugod. Kresove bodo prizigali na večer pred praznikom, 22. julija pa bodo dopoldne skoro vsepovsod organizirale

strelske družine in organizacije ZB množično streljanje, ponekod pa tudi tekmovalne mladincev in pionirjev v streljanju zračno puško. Za to priložnost namerava Glavni odbor Strelske zveze Slovenije pripraviti posebne medalje, ki jih bodo dobili udeleženci strelskih tekmovalj.

V Črnučah bo na predvečer slavnostna akademija, za »Dan vstaje« pa pripravljajo skupen pohod v taborišče Rašiške čete. V Šiški bo dopoldne tekmovalje v streljanju, popoldne pa bodo organizirali več izletov v Dolomite. V Dobrovi bo slavnostna akademija v Zadrucnem domu, dopoldne na »Dan vstaje« pa bodo v Hrubevem odkrili spominsko ploščo v spomin na uspel napad maja 1942. leta, ko so pripadniki vaške zaščite iz okoliških krajev uničili večjo italijansko kolono. Obiskati in okrasiti nameravajo tudi grobove talcev. Spominske plošče bodo v spomin na razne dogodke in na padle žrtve iz NOB odkrili še v raznih krajih,

tako v Medvodah, dalje v Polhovem gradcu spominsko ploščo Lizi Jančar, na Krki tri spominske plošče padlim iz te občine in v Babnem dolu padlim iz Jermendola.

V mnogih krajih so se stari borci odločili organizirati patrulje, h katerim bodo pritegnili še zlasti mladino. Tradicionalen pohod patrolj v partizanske kraje bodo organizirali v Litiji, dalje bo zbor patrolj v »Smrekahe« pod Domžalah, v Moravčah in drugod. V Kamniku bodo imeli na predvečer praznika slavnostno akademijo, glavna proslava pa bo drugega dne v Tuhinju, kjer bodo opri obnovljeno partizansko bolnišnico. V spomin na uspešno delo ilegalne tiskarne v Radomljah pa bodo odkrili spominsko ploščo na tamkajšnji opekarni, kjer je delovala v času borbe tiskarna. Tu bodo združili proslavo s kulturnim tednom, imeli pa bodo tudi fizikalne nastope, tekmovalje zanjic tamkajšnje kmetijske zadruge in tekmovalje v streljanju. Celodnevni mladinski festival pripravljajo tudi v Cerkljah, kjer bodo nastopili pionirji, mladinci, pevsko društvo, folklorna skupina in enote JLA.

Letošnje žive priprave na praznik vstaje najlepše pričajo, kako tradicionalna so že postala ta praznovanja, s katerimi najlepše ohranjamo spomin na slavne dni naše borbe.

M. N.

IZ ZVEZNEGA IZVRŠNEGA SVETA

Novi odloki in odločbe s področja gospodarstva

Beograd, 17. jul. (Tanjug). Zvezni izvršni svet je izdal več odlokov in odločb s področja gospodarstva, med njimi odlok o razdelitvi skupnega dohodka počitniških domov, odločbo o odobravitvi programa za izboljšanje industrijske proizvodnje v I. 1956, kakor tudi nekaj drugih predpisov.

Počitniški domovi, letovišča, sprejemni centri in turistični kampi, ki so jih ustanovile družbene organizacije za svoje člane, bodo na podlagi novega odloka razdelili skupni dohodek po predpisih uredbe o razdelitvi skupnega dohodka gospodarskih organizacij. To velja tudi za vojaška letovišča. Zvezni izvršni svet je s tem odlokom opustil letovišča plačevanja obresti na osnovna sredstva in prispevka, kakor tudi zveznega davka na dobiček. Iz doseženega dobička letovišča prav tako ne bodo izločila sredstev za družbene investicijske sklade in proračune. Kar zadeva stopnjo amortizacije osnovnih sredstev, jo bodo v sporazumu s okrajnim ljudskim odborom določile družbene organizacije, ki so ustanovile letovišča. Ta odlok velja od 1. januarja 1956.

Namen teh predpisov je ustvariti v letovišičnih pogojeh, da bi članom družbenih organizacij nudili gostinske storitve po ugodnejših cenah. Kakor vemo, je ukinitve deviznega spodbujanja gostinskih podjetij in dajanje določenega odstotka premije na uradni tečaj tuje valute, kakor tudi uvedba novih družbenih obveznosti privedla do podražitve gostinskih storitev v turističnih krajih in tako znižala domači turistični promet.

S tem odlokom so turistična taborišča, ki jih organizirajo sku-

pine posameznikov ali člani družbenih organizacij, spriči njihovega časnega značaja oproščena vseh plačilnih obveznosti.

Zvezni izvršni svet je izdal tudi odlok o prodajnih cenah prejemnega. Na podlagi odloka lahko Zvezni urad za cene posameznim prejemnikom določi najvišje prodajne cene za vse vrste prejemnega. Zvezni urad za cene lahko na podlagi tega odloka določi posameznim prejemnikom tudi višje cene od lanskih. Tako bo nekaterim prejemnikom, ki so zavoljo slabih razmer poslovali v izgubo, omogočeno, da z minimalnim zvišanjem cen dosežejo rentabilno proizvodnjo.

Svet je izdal tudi odločbo o določitvi tranš investicijskega posojila za industrijske in rudarske objekte v izgradnji, za katere je Narodna banka lani in predlanskih odobrila investicijskega posojila iz splošnega investicijskega sklada v znesku 82 milijard 716 milijonov dinarjev. Izdana je bila tudi odločba o odobritvi posebnega srednjeročnega kredita Izvršnemu svetu Bosne in Hercegovine, odločba o odobritvi posebnih kratkoročnih kreditov temu Svetu, kakor tudi posebnim ljudskim odborom v tej republiki ter odločba o odobritvi posebnih kratkoročnih kreditov Izvršnemu svetu Črne gore in posameznim ljudskim odborom v tej republiki.

SESTANEK TREH DRŽAVNIKOV

Danes na Brionih

Beograd, 17. jul. Predsednik Indijske vlade in zunanji ministar Džavahar Lal Nehru bo prišel jutri v Jugoslavijo. Kot gost predsednika Tita bo prebil dva dni na Brionih. Ondi bodo tudi politični razgovori treh državnikov, Naserja, Tita in Nehruja, ki bodo posvećeni izmenjavi misli o mednarodnem položaju.

Ministrski predsednik Nehru bo prispel z letalom iz Pariza v Pulj, kjer mu bodo priredili svečan sprejem. Pričakujejo, da se bodo trojni razgovori na Brionih pričeli že jutri.

Predsednik indijske vlade Nehru bo jutri drugi prispel v Jugoslavijo. V naši državi se je smilil lani od 30. junija do 7. julija, ko je vrnul obisk predsednika Tita v Indiji decembra 1954.

Ministrskega predsednika Nehruja, ki pride s svojo hčerko Indiro Gandhi in svojima vnukama, bosta spremljala generalni sekretar indijske vlade ministarstva N. E. Pilaj in posebni pomoćnik predsednika vlade M. O. Matej.

Ministrskega predsednika Nehruja smatrajo za eno izmed najslavnijših in najzastitujejših osebnosti v zgodovini Indije in hkrati z Gandhijem je njegovo najsvetelje ime v boju te dežele za neodvisnost.

Rodil se je leta 1889 v družini uglednega advokata v New Belhiji in je po študiju pravnosti na Kraljevi akademiji pravnih fakultet, kmalu zatem se je kot mlad advokat sprejel z Gandhijem. Tedaj se je ločil od krogov premožnih in v brezdelju življenja ljudi in stopil v prve vrste bojev proti tujim nadvladani in osvoboditve dežele izpod kolonialnega suženstva.

Britanska policija ga je devetkrat zaprla. V ječi je prebil celih trinaest let. To pa je samo okrepilo njegovo voljo, da se bori za stvar svoje dežele in ljudstva do končne zmagave.

Sprebil svojih sposobnosti je kmalu dobil vodilni položaj v Kongresni stranki. Ze leta 1918 je postal član vodilnega kongresnega odbora. II let kasneje pa generalni tajnik stranke in leto dni nato pa predsednik gibanja.

Nehru je moč velikanse moči in volje. Pred pokrajinskimi volitvami 1936-37 je prepotoval 100.000 km - vse Indijo. V vsakem kraju, ki ga je obiskal, je imel zborovanje. Nekada dne je na tej turneji govoril celih 18 ur. Tedaj je dobera spoznal svojo praznino deželo in življenjske težnje preprostih ljudi. Čeprav je Gandhijev učencec, se Nehru od svojega učitelja v marsičem razlikuje. Z njim se ni strinjal v obravnavanju političnih vprašanj.

Za revolucionarja Nehruja je bil 11. avgust 1947 najsvetelji dan njegovega življenja. Indija je tedaj postala neodvisna. Od tega dne dalje se je začela nova faza njegovega dela.

Dozorel je v umnega državnika, ki spretno vsakljike notranje tokove v deželi in njene zunanje odnose. Svoje malone nadvetočevske energije usmerja na utrditev enotnosti Indije in krepitev njene gospodarske moči. Hkrati je odprl vrata nove neodvisne države v svet in ponudil sodelovanje vsem, ki hočejo živeti in si ustvariti srečnejše življenje. Bil je duhovni oče nove Indijske ustave, ki zagotavlja državljanom temeljne svobode, odpravlja delitev ljudi na kaste in enakopravnost - ideale doletnega boja milijonov Indijcev.

Vprašanje razorožitve

spet prepučeno ožjemu odboru razorožitvene komisije OZN

New York, 17. jul. (AFP). Po zasedanju razorožitvene komisije OZN je francoski predstavnik Jules Moch izjavil, da je bila poglavna naloga komisije, proučiti delo pododborna petih velesil, ki je zasedal v Londonu. Poudaril je, da je prišlo na zasedanju do zanimivih nasvetov, zlasti jugoslovanske delegacije ter predstavnikov Peruja in Avstralije, kakor tudi Indije, ki je poslala na zasedanje svojega opazovalca, ker ni članica komisije. Vzlic približevanju gledišč v nekaterih točkah pa sta še zmeraj dve med seboj zelo oddaljeni stališči. Francoska delegacija je zastavila

Vzhodnonemško opozorilo Bonnu

Berlin, 17. jul. (AFP). Pred odhodom v Moskvo je vzhodnonemški zunanji ministar Dr. Lothar Bolz poslal francoskemu zunanjemu ministru pismo, v katerem ga opozarja na nevarnost, ki grozi sprlohe ponovne obořozitve in vojaške obveznosti v Zahodni Nemčiji. Minister Bolz je v pismu poudaril milojubno politiko Vzhodne Nemčije, ki je stvarno suverena dežela, s čimer bi morale računati druge države.

vse sile, da bi se približali, toda resolucija, ki jo je komisija sinoči sprejela, spet ni bila soglasna sprejeta. Po njegovi sodbi pušča ta resolucija odprta vrata za nove poskuse, da bi dosegli sporazum v okviru ožjega odbora petih velesil.

New York, 17. jul. (Tanjug). Razorožitvena komisija OZN je sprejela sinoči perujsko resolucijo, po kateri naj bi vse osnutke resolucij o razorožitvi, predložene komisiji, izročili brez glasovanja ožjemu odboru razorožitvene komisije v podrobno proučitev. Za resolucijo je glasovalo deset delegatov, proti pa samo sovjetski. Jugoslovanski delegat se je glasovanja vzdržal.

Ameriški delegat Henry Cabot Lodge je izrazil zadovoljstvo, ker je SZ sprejela ameriški predlog o obsegu obořozitvenih sil velesil. Po njegovem govoru je perujski delegat predložil omenjeno resolucijo. Sovjetski delegat Gromiko je nasprotno perujski resoluciji, o kateri je dejal, da daje prednost resoluciji zahodnih dežel v škodo sovjetski.

Z glasovanjem o tej resoluciji je bilo zaključeno zasedanje razorožitvene komisije OZN.

Bavarski protest zaradi incidentov v Bambergu

Frankfurt, 17. jul. (AP). Bavarska vlada je pooblastila predsednika vlade Wilhelma Hegnerja, naj ukrene vse potrebno za zaščito življenja in varnosti nemških državljanov pred nadaljnjim nasiljem ameriških vojakov. To je bilo objavljeno po večerajšnji izredni seji bavarske vlade sprlohe zadnjih incidentov v Bambergu. Hegner je bil prav tako pooblaščen, da vloži pritožbo pri zvezni vladi v Bonnu in pri krajevnem ameriškem poveljniku zaradi čedalje pogostejših incidentov in hudih zločinov ameriških vojakov. Bavarska policija bo strogo nadzerala javne prostore, ki jih obiskujejo ameriški vojaki, da bi preprečila »prekrške proti javnemu redu«. Bavarski tiskovni urad je objavil, da je namen teh ukrepov »preprečiti nadaljnjo kršitev ugleda ameriških vojakov«.

Dinarski sklad pomoči ZDA

za centralni mlekar in v Beogradu in Zagrebu ter za melioracijska dela

Beograd, 17. jul. (Tanjug). Danes je bilo došeno soglasje med vlada ml FJRJ in ZDA o nadaljnji uporabi skladov ameriške gospodarske pomoči v znesku 2,03 milijarde dinarjev. Te sklade bodo porabili za gradnjo večjih hladilnic v Beogradu in Zagrebu, mlekarne v Zemunu ter melioracijskih del na področju Bežan-Beteja in Kumanova.

Zgraditev teh objektov določajo zvezni oziroma republiški družbeni plani za leto 1956. Hladilnici v Beogradu in Zagrebu bodo gradili v okviru splošnega programa graditve hladilnih naprav v večjih mestih in za boljše preskrbo mest. Mlekarne v Zemunu bo omogočila boljše preskrbo Beograda in okolice z mlekom in mlečnimi izdelki. Melioracijska dela na področju Bežan-Beteja in Kumanova pa bodo zagotovila večje površine za kme-

tijsko proizvodnjo. Za letos zamišljena dela so del programa, ki se bo nadaljeval v prihodnjih letih.

Zgoraj omenjena vsota se je nabrala v skladu že v letih 1953 in 1954 kot protivrednost dolarškega zneska v okviru ameriške ekonomske pomoči, ki so v svoj čas porabili za nabavo pšenice in nekaterih industrijskih surovin.

Pisni o sprostitvi dinarskih skladov sta podpisala direktor uprave za ekonomsko in tehnično pomoč Todor Glišić ter direktor za ameriško pomoč pri ameriškem veleposlanstvu v Beogradu Maurice P. Arth.

Nehrujevo posredovanje v Parizu za ureditev alžirskega vprašanja

Pariz, 17. jul. (Tanjug.) Indijski ministrski predsednik Nehru se je mudil danes v Parizu. Dopolodne se je najprej sestal z zunanjim ministrom Pineaumem, nato pa s predsednikom vlade Guyjem Molletom. Nehru je bil na slovesnem kosilu, ki mu ga je priredila francoska vlada. Dopolodne je bil gost predsednika poslanske zbornice Le Trocquera, zvečer pa je indijski veleposlanik priredil poslovljni sprejem. Jutri zarana bo predsednik vlade Nehru odpotoval s posebnim letalom v Pulj, od tam pa na Brione na sestanek s predsednikom Titom in Naserjem.

Nehrujev obisk v Parizu je zbudil veliko pozornost pariških političnih krogov in državnikov, ki so ga, kot zatrjujejo tukajšnji krogi, seznanili s francoskim stališčem do svetovnih problemov, posebno pa še z razvojem dogodka v Severni Afriki. Pri tem poudarjajo, da so se francosko-indijski stiki razvili v prirčno prijateljstvo predvsem sprlohe razumevanja Francije za indijske težnje po priključitvi bivših francoskih posesi k Indiji. Po drugi strani pa se gospodarsko

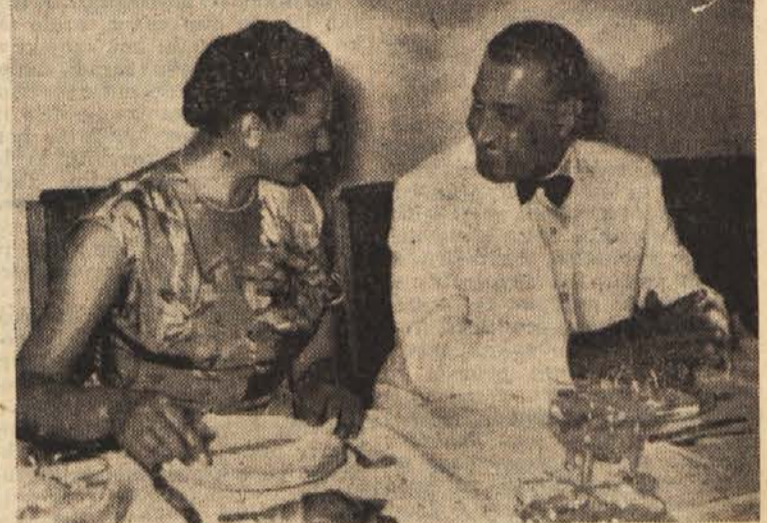
sodelovanje med obema deželama normalno razvija in se obe strani trudita, da bi ga še razširili.

Glede splošnih mednarodnih problemov je podobnost gledišč obeh dežel prišla v zadnjem času čisto do izraza, posebno še v zvezi z ureditvijo razmer v Indokini. Indijska vlada je izrazila razumevanje za francoske težave v Alžiru, pa tudi upanje, da jih bo francoska vlada kmalu odpravila v skladu s težnjami ondotnega prebivalstva. V tem smislu je predsednik Nehru sestavljal tudi načrt v petih točkah za ureditev alžirskega vprašanja, toda francoski krogi kažejo popolno rezerviranost do tega indijskega predloga. Po današnjih stankih se je zvedelo, da so indijski in francoski državniki obravnavali tudi »nekatero po-

drobnosti alžirskega problema. Pristojni krogi izjavljajo, da so bili današnji razgovori zelo koristni za obe strani, ker so omogočili prirčno in iskreno izmenjavo misli o vseh problemih, ki zanimajo obe deželi.

Egipt sprejel zahodno pomoč za zgraditev Asuamskega jezua

Washington, 17. jul. (AFP). Egiptovski veleposlanik v Washingtonu Ahmed Husein je danes izjavil, da je njegova vlada sklenila sprejeti pomoč za zgraditev Asuamskega jezua, ki so jo lani v decembru ponudile ZDA, Velika Britanija in Mednarodna banka. Veleposlanik Husein je to izjavil po povratku iz Kaira, kjer je bil na posvetovanju.

Predsednik Naser in organizacijska sekretarka ZKS Vidva Tomšičeva v ponedeljek zvečer na slovesnem sprejemu na Bledu

Nadaljnje spremembe v poljski vladi

Varšava, 17. jul. (Poljska časopisna agencija). Vlada je sklenila združiti dosedanje ministrstvo za kmetijstvo in prehrano ter ministrstvo mesnih in mlečnih izdelkov v novo ministrstvo za prehrano. Novi resor je prevzel nekdanji kmetijski minister Mieczislaw Hofman. Prav tako so združili ministrstvo za godno industrijo. Za novega ministra lesne industrije je bil imenovan Jan Dab Kociol.

Kratek odmor na terasi vrh grajskega obdija

Pariza se ne spominjam. Ali boljše spominjam se gnote hiš in znamenitih rek avtomobilov in plaza izlozih, razpolnih mislic od odtrganega podplata na svojem čevlju pred Etolom, in spominjam se - prevsem prijateljstv.

Lahko rečem: moj spomin na Pariz je spomin na prijatelje.

Star slovenski pregovor pravi, da spozna prijatelja v nesreči, zlasti ob smrti. Ker tudi jaz takrat nabirj prijateljev ne bom spoznal, utegne biti dotlej moj najsvetelji spomin nanje združeni s spominom na Pariz. Sicer pa je potovanje nekaj takega kot rojstvo, poroka in smrt. Za ženo, ki rodi, pravijo, da »gre v Rim«, kdor se poroči, pa v peklu, v vici, v Hadesu, ali v aploh v Onstranstvo. Zato postanejo ob naših pripravah na pot izredno ljubezrivi in z navesti razkošni vsi, ki jih poznamo in jih ne poznamo, poročeni in samci, ki so že bili in ki ni pripovedovanja. Branjo in po filmih živo predstavljajo.

Šiljal sem, da pojdiv v Pariz, me je ogovoril resnični prijatelj, se po njej pripravi in dodal: »Dobro se pripravljaj, če te zanima moj nasvet, veš, kje me najdeš.«

»Na tvojem mestu be se naučil načrt na dni, kolikor so ti dali zanj niti s podzemsko no bo našel voziti. Pariz, dragi moj, ni Ljubljana!«

»Pariz? Mhm. Svetujem vam, tovariš: prestindirajte se enkrat francosko zgodovino, zlasti Mathissovno zgodovino revolucije, in ponovite francosčino in Mertheberju, sicer se Seine ne boste opazili.«

»Lepo prosim, povprašajte pod Montmartrm pri Dreyfusovih... za dva ali tri tisoč frankov lahko kupite prekrasno hižo za plesno toaletno. Tema sem, saj vidite, na vaš okus se zanesem. Gotovo boste tudi ženi kaj kupili vama bo to spetoma...« me je ogovorila lepa gospodična. Poprje je nisem poznal.

»Čujte, kako da va s pošiljajo v Pariz? Kaj neki boste tam počeli? Fran-

Vzhodnonemški državniki v Moskvi

Moskva, 17. jul. (TASS). Od večeraj se mudi v Sovjetski zvezi delegacija vzhodnonemške vlade pod vodstvom Grotewohla. Razgovori s sovjetskimi državniki, ki so se večeraj začeli v Kremlju, so se danes nadaljevali. V nemški delegaciji je tudi zunanji ministar Bolz, v sovjetski pa razen Bulganina tudi Hruščev in Sepilov.

VELIKA BRITANJA VPRAŠANJE LOVA NA KITE

London, 17. jul. (Reuter). Tu so se sestali predstavniki sedemnajstih dežel, da bi razpravljali o lovu na kite na Antarktiki. Na sestanku sodelujejo član Mednarodnega odbora za lov na kite in opazovalci iz petih dežel. Na tem sestanku naj bi določili skupno število kitov, ki bo lov nanje letos dovoljen. Lani je znašalo to število 15.500.

ZDA ZAOSTRITVE SEGRREGACIJE, KER »NI NIHČE PROTI«

Batton Ruge, (Louisiana) 17. jul. (Reuter) Guverner države Louisiana je večeraj podpisal zakon o prepovedi športskih tekmovalnih prireditev v tej državi.

ZAHODNA NEMCIJA KREDITI IZ ZDA

Washington, 17. jul. (Reuter). Ameriška banka za uvoz in izvoz je večeraj objavila, da je zahodnonemški družba »August Tiessen Hüttere« dobila deset milijonov dolarjev posojila. Razen nekaterih prejšnjih posojil je to prvi večji industrijski kredit, ki ga je ta banka odobrila zahodnonemškemu podjetju. Posojilo bodo uporabili za nabavo stro-

IZGON DOMAČIH SOLNIKOV

Nikosia, 17. jul. (Reuter). Britanske oblasti so danes zahtevale, naj se ciprski profesorjev do konca julija zapusti otok, gimnazija, v kateri so bili zaposleni, je bila z odlokom generalnega guvernerja Hardinga že nekaj mesecev zaprta, ker so dijaki sodelovali v demonstracijah proti Veliki Britaniji.

ALŽIR SPET ZAOSTREN BOJ PROTIFRANCOZOM

Alžir, 17. jul. (Reuter). Na področju Džebel Sefa je prišlo do hudega spopada med alžirskimi nacionalisti in francoskimi četami. 36 Alžircjev je bilo ubitih, 175 pa so jih prijel. Zvrstilo pa se je spet nekaj atentatov na organe oblasti. Ubit je bil orožnik, en stražnik in en policijski agent. Sedem francoskih vojakov je bilo ubitih v hipu, ko so alžirski nacionalisti razstrelili vlak pri Biskri.

EGIPT TRGOVINSKA POGODBA Z ROMUNIJO

Kairo, 17. jul. (AP). Egipt in Romunija sta sklenila trgovinsko pogodbo za dobo treh let. Trgovinska menjava obema deželama je v prvem letu dosegla vrednost 4,5 milijona egiptovskih funtov. Egipt bo izvažal v Romunijo tekstilje, bombaž, predvino in še nekatere druge izdelke, uvažal pa petrolejske proizvode, strojno orodje, stroje in železniško opremo.

JAPONSKA POGAJANJA Z ZSSR ODSLEJ V MOSKVI

Tokio, 17. jul. (AP). Japonska vlada je privolila, da se sovjetsko-japonski razgovori o mirovni pogodbi, ki so se začeli v Londonu, nadaljujejo v Moskvi. Predstavniki japonske vlade je danes izjavil, da bo japonska delegacija pod vodstvom zunanjega ministra Sigemica odpotovala 25. ali 26. julija iz Tokija v Moskvo.

ARGENTINA LETAJSKE NESREČE

Buenos Aires, 17. jul. (AFP). Večeraj sta se pripetili v Argentini dva letalski nesreči, ki sta terjali življenje več deset ljudi. Dopolodne je strmoglavila potniško letalo v dolino Cordova. Ubitih je bilo 25 ljudi. Neko vojaško letalo, ki je takoj priletelo na kraj nesreče, je moralo zaradi okvare motorja zaslino pristati. Zvečer je na mestu letala letala. Ko sta se nedeljski letali. Eno je padlo na hišo, ki je tukaj začela goreti. Pri tem je bil ubit nekci civilist. Drugo letalo je po treh-ajnu tretilo v neko hotelnico.

Spomin na troje mest

O nasvetih prijateljev

FRANCE BRENK:

dukcijskega filma »Kadar pride ljubezen« Lahko mi zaupaš. Nikomur ne bom povedal. Svetujem ti pa, da hkrati tudi porizeš...»

»V Pariz greš? Me je domala nahušila slovenski književnik.« Paži na zenski Pariz je neznozen. Zaradi ženski. Po deveti uri zvečer ne smeš na cesto. Če pa greš in hočeš imeti mir, pojdi z žensko. Za fiksno, vnaprej določeno ceno...» Šele ko sem ga prepračil, da nisem tako mikaven kot on, in sploh ne privlačen za ženske, kajti tudi oblečen sem samo srednje, se je za sivo pomiril. »Vendar, je dejal, »bom o tvojem primeru razmišlil. Oglasi se, preden greš...«

»Ma, fant, ti zavidam! Pariz! Pariz! — Jasn, da ga poznam. Do obisti. Pred vojno in po njej. Bil sem Karadjordjev štipendist. Po vojni — kakor veš — potujem kot pravni zastopnik podjetij »Kis & Oest«... Poznam vse bograjske »parizijce«. Nekateri so po deset, po najkrajši let prejemali štipendijo. Sol Beograda! Fant, če bi imel na Slovenskem tak predvojni kader!«

In ko sem se enkrat srečal resnične nagra prijatelja ter ga povprašal po vsakdanjih stvarih, mi je nastančno razložil:

»Stannj za 500 frankov v hotelu Magenta. Pij redno vino, liter čez cesto 50 frankov, Avenue de Messine. Jej v gostinah po stranskih ulicah ob Boulevardu Saint Michel. Vžbi se samo podzemsko. Avlviobso so počasni, takšnji dragi. Kupi si nylon srajco, ki jo lahkoo sam pereš in je ni treba likati. S seboj vzemi pomladanski plašč. Kupi si tistega na dva kraja za 15 tisoč na Gankarjevji cesti. Je lep in trpežen. Na glavo baretu, na noge ponošene čevlje, sicer boš nemodna odšel. Obisti

naslednje prijatelje in jih lepo pozdravi: 1, 2, 3, 4, 5...»

In tako dalje.

Skratka, ko sem napisal, ker so mi svetovali prijatelji in znanci, ko sem si preskrbel zemljevide, prospekte in knjige, sem videl, da bi moral pravzaprav spet v prvi razred osnovne šole. Nisem imel ne tolikšne aktivne in ne tolikšnega kovčka, da bi lahko vanj stlačil vse napotke in prijateljske nasvete, včasno svarila in nevsoljive pomisleke. Opazil sem, da se bom brezupno izgubil, brž ko bom stopil iz Gare d'Est, če se mi dotleje ne posreči pozabiti na nasvete prijateljev.

In sem pozabil. Pariz sam mi je pomagala. Prijatelji so mi rekli, da je podzemsko nadvse zahomatana »stena« in da ni tako enostavno preiti na drugi konec mesta. — Po ustreznem zemljevidu se v nekaj urah nanjo navadim. Res je tehnična monumentalnost. Zatohla in počasna posebnost, iz katere izganjajo milijarde bacilov in podgane tako, da popisajo razsežnost ozarje trazine z živim apnom. Vsako temo obsevaajo hiede neonske svetilke in, kadar se vozite deset metrov globooko pod zemljo, samo še buči v ušesih.

Potlej sem hodil pet ur — od Gare d'Est do Seine in do Etolia, pa čez Montmartre nazaj v svoj hotel za 550 frankov. Ker sem imel stare čevlje, si nisem nogu ožilil, le brez podplata sem se vrnil. Veličastne, s patino prekrita palače, zgodovinski spomeniki in sploh javno razstavljene Umetnine, niso prekriti s »spatinco«, ampak s prahom in dimom na so izredno umazane. Vsak dan dima na Pariz na tona še.

Na nobeni tujih glav nisem opazil barete. Ničce, razen mene, ni nosil »plašča na dva kraja«, ki sem si ga kupil za 15 tisočakov.

Skratka, počutil sem se kot dober

vi, ki se jih udeležujejo skupne belci in črnici. Po tem zakonu naj bi tudi ločiti sedeže v vseh javnih vozilih in javnih ustanovah, kakor tudi javne zdravstvene postaje in vodnjake posebej za bele in posebej za črnce. Guverner Long je izjavil, da je podpisal ta zakon zato, ker se med razpravo v senatu ni nihče izrekal proti njemu.

ARGENTINA LETAJSKE NESREČE

Buenos Aires, 17. jul. (AFP). Večeraj sta se pripetili v Argentini dva letalski nesreči, ki sta terjali življenje več deset ljudi. Dopolodne je strmoglavila potniško letalo v dolino Cordova. Ubitih je bilo 25 ljudi. Neko vojaško letalo, ki je takoj priletelo na kraj nesreče, je moralo zaradi okvare motorja zaslino pristati. Zvečer je na mestu letala letala. Ko sta se nedeljski letali. Eno je padlo na hišo, ki je tukaj začela goreti. Pri tem je bil ubit nekci civilist. Drugo letalo je po treh-ajnu tretilo v neko hotelnico.

Z R N A I Z N A Š E G A K M E T I J S T V A

Letos večje investicije za kmetištvo

Ko je podpredsednik Zveznega izoršnega sveta Svetozar Vukmanovič-Tempo v razgovoru z urednikom »Borbe« in »Ekonomske politike« govoril o letošnjih uspehih in problemih gospodarske politike, se je dotaknil tudi naše politike v kmetijstvu.

Omenil je, da se ni samo spremenil položaj glede možnosti investiranja zaradi obnove in modernizacije industrije, temveč je tudi več možnosti za investiranje v kmetištvo. Po oseh mestih in občinah so v letih okoli kladi za napredek kmetijske proizvodnje, s čimer so ustvarjeni materialni pogoji, da pač po konkretnih razmerah posamezni okraj tako ali drugače skrbi za razvoj in napredek kmetijske proizvodnje.

Specializirana proizvodnja

na večini združnih ekonomij v celjskem okraju

V Sloveniji je 100 združnih ekonomij, ki obsegajo okrog 3700 ha skupnih površin. Posamezne ekonomije so različno velike: 29 ekonomij ima do 10 ha zemlje, 45 od 10 do 50 ha in 26 ekonomij nad 50 ha.

V celjskem okraju je 23 ekonomij, ki imajo okrog 700 ha površin. Največja ekonomija je pri KZ Ljubno s 125 ha in ima v svojem sklopu planinske pašnike.

jo okrog 2000 din letno. Na ekonomijah v celjskem okraju rede 210 glav plemenske živine. Na splošno prevladuje živinoreja, le ekonomija v Zrečah ima precej razvito prašičerejo.

Ekonomije v celjskem okraju so doslej vložile v svoja gospodarstva okrog 24 milijonov dinarjev, da bi jih kolikor toliko uredile. Nujno pa bi še potrebovale vsaj

20 milijonov. So pa tudi primeri, da imajo poslopja, ki so dediščina seveda, ki jih le bremenijo, ker jih ne koristijo, a plačujejo za njih amortizacijo.

Pohiteti bo moral z brušenjem, kajti za košnjo je sedaj že »najvišji dan«

TUDI ZNAK VEČJE VREDNOSTI IN STABILIZACIJE DINARJA

Krepitev hranilne službe v zadrugah

Najbolj varčni so združniki v pasivnih krajih. Okrog 6379 članov ima naloženih v hranilno-kreditnih odelkih zadrug blizu 86 milijonov dinarjev.

Med kmetovalci v goriskem okraju je smisel za varčevanje že od nekdaj precej razvit, po vojni pa je iz raznih razlogov žal precej popustil.

Hranilno-kreditne odelke kamor člani vlagajo svoje prihranke in v njih najemajo manjša kratkoročna posojila, ima organizirane večina zadrug.

Kljub gornjim razveseljivim podatkom in ugotovitvam je hranilno-kreditna služba še v marsikateri zadrugi slabo razvita oziroma nima ustaljenih organizacijskih oblik.

no, da sedanja organizacijska oblika ne ustreza več in celo ovira širjenje varčevanja.

V Bovški dolini, ki je nedvomno najbolj zaostala v goriskem okraju, p dedimo 663 vlagateljev s skupaj 43 milijoni dinarjev vlog, v industrijski razviti in teritorialno precej večji odovski občini pa je vlagateljev samo 225 več. Le-ti imajo res naloženih skupaj skoraj 14 milijonov dinarjev, toda to ni najvažnejše. Bistvena je različitost misli za varčevanje na čim večji kraj ljudi, vloge so pač odvisne od njihovih gnotnih sposobnosti in socialnega stanja.

Davek na plače v kmetijstvu sprožil več vprašani

Zaradi sezonskega značaja del in v skladu z uredbami iz prejšnjih let imajo kmetijski delavci lahko 10-urni delavnik. Tako za služijo v poletnih mesecih nekoliko več na račun zimskih, ko ni toliko dela.

Če bi imeli na kmetijskem gospodarstvu samo 8-urni delavnik, jim davek na plače ne bi povzročil posebnih težav, ker bi ga plačevali le za kvalificirane in strokovne delavce, katerih nimajo mnogo.

Sedaj se je pojavilo vprašanje, kako se izogniti davku na plače pri nekvalificiranih delavcih. To je resno vprašanje, kajti preti nevarnost, da pri sedanjih plačah kmetijska gospodarstva ne bodo zmogla sredstev za davek in z njim povezane davkatve.

gospodarstva ali bi zašli celo v izgubo. To velja predvsem za tista kmetijska gospodarstva, ki so najela večje investicijske kredite za gospodarske zgradbe, stroje, živino in drugo ter vračajo visoke anuitete.

Kmetijska gospodarstva bi se lahko izognila tej težavi, če bi skrajšala delovni dan na 8 ur. To pa je praktično zelo težko in bi se slabo odražalo pri delu. Ob skrajšanju delavnika bi namreč morali število delavcev povečati za 25%.

Če se to vprašanje ne bo kmalu uredilo, bodo kmetijska gospodarstva zašla v težave, ki jih trenutno sicer še ne čutijo kot nekatera gostinska in trgovska podjetja, ker imajo zaradi posebnosti kmetijske proizvodnje drugačen način obračunavanja plačnega sklada.

Tam, kjer so se hranilno-kreditni odelki pri kmetijskih zadrugah dobro uveljavili in razširili svojo dejavnost, bi kazalo spremeniti njihovo organizacijsko obliko in jim dati značaj samostojnih hranilnic in posojilnic.

Naši kemiki za kmetovalce

Nedavno smo v našem listu poročali, da je znanstvenim sodelavcem Kemičnega inštituta »Boris Kidrič« v Ljubljani v laboratorijskih in polindustrijskih poskusih uspelo izdelati krmni kvas za živino iz rastlinskih odpadkov in iz odpadnih voda nekaterih naših industrij.

Za uspehe Kemičnega inštituta je precejšnje zanimanje. Za izdelavo krmnega kvasa iz rastlinskih odpadkov se zlasti zanimamo preko podjetja v Vojvodini, ki bo — kakor vse kaže — v bližnji prihodnosti pripravilo sestanek z mikrobiologi iz Kemičnega inštituta, kakor tudi z Glavnino združno zvezo Slovenije in To-

varno močnih krmil v Ljubljani, ki pa za sedaj nima nobenih sredstev, da bi lahko začela z industrijskimi poskusi, kaj šele da bi proizvodnjo krmnega kvasa iz rastlinskih odpadkov ali sulfidne lužnice prevzela v proizvodni načrt. Vendar menimo, da bo vprašanje nove proizvodnje oziroma industrijskih poskusov urejeno, kakor hitro bo strokovnjakom uspelo izdelati investicijski načrt in ugotoviti približne proizvodne stroške.

Naši kmetovalci bodo našim kemikom za nova krmila, ki jih preizkušajo na državnem kmetijskem posestvu v Ponovičah, gotovo zelo hvaležni, saj so po ugotovitvah strokovnjakov zelo hranilna in bi jih morda zaradi primarne arome in okusa (krmni kvas iz rastlinskih odpadkov) lahko uživali — na poseben način pripravljene seveda — tudi ljudje.

ZETEVE

Težko zlato klasje pada pod traktorško kosilnico

Letos 3500 novih traktorjev

Jugoslovanski kmetijski proizvajalci bodo dobili do konca letošnjega leta 3500 novih traktorjev, ki bodo delno domači proizvod, delno uvoženi. Do jenseenske setve bo domača industrija izdelala 900 traktorjev tipa »Zadrugar«, iz Češkoslovaške pa bodo kot kaže, uvozili tisoč traktorjev z zmogljivostjo 40 konjskih sil in opremljenih z vsemi priključki. Iz Anglije se prihajajo prvi »Ferguson« traktorji, ki bodo osnova traktorjske parka v naši državi in jih bo izdelovala industrija traktorjev in strojev v Zemunu v kooperaciji z nekaterimi drugimi našimi tovarnami.

na delih in naprav za popolno mehaniziranje najvažnejših melioracijskih del v državi. Plan predvideva za kmetijska posestva posebne kopače za sladkorno peso in krompir. Ko bo uvoženih dovolj, dokler jih ne bo samostojno proizvajala domača industrija. Za žitnoorodna področja, največ za Vojvodino, bodo organizirali 17 remontnih delavnic in avosilji opremo za servisne delavnice ter avtomobile za popravila traktorjev.

Kmetijske zadruge, ki bodo dobile največ traktorjev in kmetijskih strojev, bodo bržčas imele v začetku težave s strokovnim kadrom. Zato bo še to jesen in čez zimo potrebna širša akcija za usposabljanje traktoristov in vodij kmetijske mehanizacije, agronomov, inženirjev in mehanikov, da se zagotovi boljša uporaba in vzdrževanje strojev pri kmetijskih organizacijah.

Takoj za Košaki, kjer se šentiljska cesta prevezi čez klance, se odpre dolina Pesnice. Tuje bo nemara presenečen, ker bo našel ob cesti, po grčevnatih terasah, v odročnih dolincah in na hribovskih toliko lepih, velikih in celo grofovskih hiš, že to opozarja, da ljudem v dolini ni bilo treba rezati tenkih kosov kruha. Nekoe so grofje, industrija in meščanska birokracija šteli to dolino za najbogatejšo v okolici Maribora.

Inženir Majcen nekoliko pobohna s prsti po mizi, potem ima kmalu vse pri roki. »Tako srednje bo,« pravi. »Pri nas so vse tri panoge: vinogradništvo, sadjarstvo in živinoreja približno enako zastopane. Za sedaj daje največ finančnega učinka vinogradništvo, Vinogradov imamo 46 hektarov, od tega jih je 20 1/2 odslužnih, okrog 25% pa jih je v prvem obdobju rodnosti. Imamo dobra sortna vina, ki so nam v svetovni konkurenci prinesla srebrne in bronaste medalje.« Tako smo kmalu sredi podatkov in številk, inženirju pomaga mladi delovnjak Štefan Vrešak in vmes poseže še komercialist. Prav naglo človek zve, da je posestvo na Placu urejeno, da teče vse poslovanje po gospodarskem računu. Sodovnjakov imajo nekaj čez sto hektarov in 5700 rodnih dreves, ki dajo okrog 60 vagonov pridelka. Inženir Majcen ima na skrbi živino. Govejne živine imajo 210 glav. Težave so z mlado živino, ki še ne križe proizvodnih stroškov. Mlekarje imajo trenutno samo 95, t. j. okrog 45 odstotkov vse živine. Na tem koncu

skega gospodarstva na Placu. Sedež ima v dvorcu nekoga Eriha von Bubnarja, ali kako se je zlojed že pisal. Površine posestva tvorijo vinogradi, sadovnjaki in njive nekdanjih veleposestnikov.

»Kako letos kaže?« Inženir Majcen nekoliko pobohna s prsti po mizi, potem ima kmalu vse pri roki. »Tako srednje bo,« pravi. »Pri nas so vse tri panoge: vinogradništvo, sadjarstvo in živinoreja približno enako zastopane. Za sedaj daje največ finančnega učinka vinogradništvo, Vinogradov imamo 46 hektarov, od tega jih je 20 1/2 odslužnih, okrog 25% pa jih je v prvem obdobju rodnosti. Imamo dobra sortna vina, ki so nam v svetovni konkurenci prinesla srebrne in bronaste medalje.« Tako smo kmalu sredi podatkov in številk, inženirju pomaga mladi delovnjak Štefan Vrešak in vmes poseže še komercialist. Prav naglo človek zve, da je posestvo na Placu urejeno, da teče vse poslovanje po gospodarskem računu. Sodovnjakov imajo nekaj čez sto hektarov in 5700 rodnih dreves, ki dajo okrog 60 vagonov pridelka. Inženir Majcen ima na skrbi živino. Govejne živine imajo 210 glav. Težave so z mlado živino, ki še ne križe proizvodnih stroškov. Mlekarje imajo trenutno samo 95, t. j. okrog 45 odstotkov vse živine. Na tem koncu

nima nobeno posestvo toliko živine. Zardi skrbi, ki jo posevčajo travnim površinam, pridelovanju krmnih rastlin, siliranju in nadzoru nad živino, se bo dohodek živinoreje sešoma povečal.

Na Placu so prav te dni delili delavcem dobiček. Lansko leto so ga dosegli 5,6 milijona. Eno petino so zdaj razdelili kot nagrade, drugo bo šlo v rezervno, za investicije in anuitete. Se pravi, da sodi posestvo na Placu med tista, ki ne povzročajo kmetijcem in okraju sivih las. Seveda so še težave (kje jih pa ni!), ki jim preprečujejo večji dohodek.

»Na zalogi imamo še 14 vagonov jebolnika,« so mi povedali. »To je pravzaprav posledica slabo razvite sadne predelave v naši industriji.« Na zalogi imajo tudi še za milijon dinarjev žganja in za prav toliko pšenice, tako da znaša vrednost neprodanih zalog okrog 5 milijonov dinarjev.

NE ŽIVIJO NIČ SLABSE KOT HMELJARI

V dolini vinogradov in lepih hiš

»Dolina Pesnice in ob severni meji dajeta samo po 16 dni na mesec!« V dolini Pesnice in ob severni meji dajeta samo po 16 dni na mesec! Niti čudnega za dolino, če so je kmeti že fanti pripeljali s češko Jawo po cesti. Neki nekaj dni zatem, ko so jo v Mariboru postavili v izlobo. »Ljudje tod ne živijo slabše kot hmeljarji,« mi je nekoč zaupal. »Če bi pogojne imeli enako kmetije, če bi pogojne imeli enako kmetije, če bi pogojne imeli enako kmetije, če bi pogojne imeli enako kmetije...«

IZ DELA IN ŽIVLJENJA V LENDAJSKI OBČINI

Skoro vsaka vas bo imela krajevni odbor

Občinski ljudski odbor Lendava je na zadnji seji sklenil, da bodo v občini ustanovili še 8 krajevnih odborov. Doslej jih je bilo 23 in so bili skoraj vsi zelo podjetni. Skrbeli so predvsem za popravilo cest, čiščenje jarkov in za izboljšanje drugih komunalnih naprav. Nekateri so obravnavali tudi druga vprašanja; ki jih volivci njihovega kraja niso mogli urediti z lastnimi sredstvi, in dali predloge občinskemu ljudskemu odboru. Pri dosedanjem delu krajevnih odborov se je pokazalo, da je en krajevni odbor za več vasi skupaj slabše zadovoljivo želje vseh volivcev in potrebe vseh krajev. Taki odbori so obravnavali pretežno le potrebe enega kraja, ki je imel v odboru največ zastopnikov. Na ostale kraje pa je krajevni odbor navadno pozabljal, oziroma se za njihove potrebe ni zmenil dovolj. Sedaj je ostalo v lendavski občini samo še 6 manjših vasi, ki nimajo lastnega krajevnega odbora.

JECMEN JE DOBRO OBRODIL

Na kmetijskem gospodarstvu Lendava imajo letos posebno visok hektarski donos jecmena. Na 5 ha veliki njiivi blizu uprave, kjer za žetlato, daje okoli 30 stotov na hektar. Če ne bi na enem koncu njive preveč polegel zaradi deževja, bi bil povprečni hektarski donos še večji. Na drugi njiivi pri Pinčah ima Kmetijsko gospodarstvo Lendava še lepši jecmen, ki ga pa še niso omlatili. V primerih s hektarskimi donosi v prejšnjih letih je to velik uspeh ne samo za kmetijsko gospodarstvo Lendava, temveč v okrajnem merilu. Lani je bil namreč najvišji povprečni hektarski donos jecmena na kmetijskih gospodarstvih v vsem Pomurju samo 24 stotov. Tak uspeh je delovni kolektiv dosegel s setvijo dobrega semena ter ustreznim obdelovanjem in gojenjem. P. J.

VELIKE UTAJE

Po približni oceni predvidevajo, da so pri prijavi samorodnih lastnih vinogradov v lendavski občini utajili okoli 800 tisoč trt, da jim ne bi bilo treba plačati take. Občinski ljudski odbor je organiziral poizkusno kontrolno štetje pri nekaterih vinogradnikih. V Dolgi vasi pri Stefanu Kulčaru mlajšem je komisija našla 2710 trt, lastnik pa jih je prijavil samo 173, pri Stefanu Kulčaru starejšem 1522 trt, prijavil pa jih je samo 206, pri Mihaelu Veržeju 5500 namesto 800 prijavljenih in pri Jožetu Sabo 2611 namesto 500 prijavljenih. To so najbolj grobi primeri, manjše utaje pa je komisija ugotovila tudi pri drugih lastnikih vinogradov. Opaziti je, da so lastniki manjših vinogradov utajili sorazmerno manj kakor veliki. Po teh ugotovitvah je občinski ljudski odbor omogočil vsem vinogradnikom, da lahko v določenem času popravijo svojo prijavo, če niso prijavi točno. V tem času jim ne bodo računali kazni v višini 50 odstotkov take za prvotno utajeno trte. Če bo ostalo še precej utajenih trt, bo po tem času poslal občinski ljudski odbor v vinograde posebne komisije, ki bodo prešle vse trte. Stroške za štetje bo lahko pokrili iz kazni za utajene trte.

ZETEV PRED KOSNJO

Vsako leto so bili do žetve pokoseni navadno vsi travniki. Letos pa je ob splošnem toku Lendave in Kobiliškega potoka bilo v začetku žetve nepokosenih še dve tretjini travnikov. Trava je že dozorela in se travniki belijo skoraj tako kot žitna polja. Neki izmenoma kosijo travo in žanjejo rač, kolikor jim zorenje to dopušta. Na mnogih travnikih pa bo trava morala počakati, da bodo prej poželi vse žito. Na nekaterih travnikih je še vedno precej vode, ki je prinesla mnogo blata. Pozna kosnja in blatna trava je velik udarec za živinorejo, ki je za temeljno kmetovalca zelo pomembna. Pri taki krmi bo pozimi velika nevarnost, da se bo razširila metiljavost živine.

Blejsko jezero v svitu raket

LETOS IMAJO PREDNOST OKOLISKE SOLE

V prejšnjih letih so okoliške občine, ki so se lani združile z lendavsko, zelo slabo združbe za sole na svojem področju. Na boljšem so bile sole v bivši lendavski občini, ki je zaradi bolj razvitega gospodarstva imela večje dohodke. V letošnjem občinskem proračunu pa so upoštevali velike potrebe okoliških sol in so jim dodali skoraj vsa sredstva za popravila in nabavo inventarja. V nekaterih solskih poslopih bo namreč treba temeljito popraviti okna in vrata, da pozimi ne bi pihal v učilnice, urediti stranišča in drugo. Zaradi take razdelitve proračunskih sredstev so sole v Lendavi nekoliko prikrajšane v primerjavi s prejšnjimi leti. Menijo pa, da je v zvezi temu treba najprej pomagati revnejšim solam, da bi v vseh osnovnih solah v občini ustvarili približno enake pogoje za učenje.

V SOLCAVO NA LETOVANJE

Na letovanje v Solčavo v Logarski dolini se odpravljajo iz Lendave v drugi izmenitni 50 otrok. Tamkaj bodo prebili 14 dni. V prvi skupini pa je bilo 74 dijakov in 50 tabornikov. Otrokom so sicer hoteli pripraviti tridnevno letovanje, kar pa so morali skrajšati, ker stanujejo v šolskem poslopiju, ki ga bodo avgusta popravljali. Razen teh bodo poslali 35 otrok na morje. Med otroci so izbrali take, ki jim je letovanje najbolj potrebno iz zdravstvenih razlogov. Za letovanje teh otrok je prispeval Občinski ljudski odbor Lendava 500 tisoč.

Občinski praznik na Bledu

Ze tretje leto praznuje blejska občina Bled 17. julija občinski praznik od 17. do 22. julija. Danes je imel slavnostno sejo Občinski ljudski odbor, znani pevci iz Kranja pa so zvečer nazgodili s pevskim koncertom v dvorani planinskega društva, ki bo na vrhu Stráže razvil članski in mladinski prapor. Za prireditev bo manifestacija in prikaz celotne planinske dejavnosti na področju blejskega kota. Do nedelje se bodo zvrstilo še naslednje prireditve: vaterpolo tekma med rodoljubskim »Prestopom« in »Bledom«, in pливnl ni stop ... in Solčavi

Kdaj bo Celje dobilo brezalkoholno restavracijo?

Celjanj so se menda zartitili, da tako kmalu še ne bodo dobili brezalkoholne restavracije, kakršne imajo že v vseh večjih krajih. Govorjenja o takih restavracijah, ki naj bi bila nekje sredi mesta in naj bi se bila proti alkoholizmu, je bilo doslej že precej. Toda samo z govorjenjem se pač ne doseže ničesar. Kadar je šlo namreč za tisto odločilno, brez česar se ne da nič ukrotiti, namreč za denar, takrat se je stvar zmeraj skrbala. Nalži so prostore na zelo lepem kraju (v nekdanji kavarni Morkur), našlo se je podjetje ki bi prevzelo to restavracijo (»Mlekopro-met«), naroženi so lepi načrti za preureditev prostorov; to ne bi bila samo navadna brezalkoholna ali mlečna restavracija, temveč bi bilo tudi v igrišči poskrbljeno za mladino in zraven bi bila tudi posebna ambulanta z zdravniškom-spezialistom za boj proti škodljivim vplivom alkohola.

PRISTRANSKI ODNOS DO ABONENTOV

Gre za restavracijo »Ojstrica« v Celju, ki s svojim pristranskim odnosom povzroča negotovnanje pri aboniranih gostih. Do letošnjega leta smo abonente v poletnih mesecih bili postreženi na prijatnem vrta, letos pa nam smejjo na zapoved upravnika servirati le v notranjih prostorih restavracije ter smo tako nenehokopravjati v primeri s prehodnimi gosti. Zgolj zaradi tega pa morda niti ne bi napisal teh vrstic, če se ne bi pojavila druga nepristranska, in sicer ta, da se kljub upravnikovi odločitvi sme nekaterim abonentom servirati na vrta in da je strežno osebje pri tej diferencialci tako dosledno, da abonentom, ki smejo biti postreženi v notranjosti, nikakor ne postrežejo na vrta, četudi je vrta v okoli 80 metrim večkrat prazen ali le delno zaseden. Če je upravnik odločil, da smejo natakazj abonentom servirati le v notranjosti restavracije, sem menja, naj bi to veljalo le načelno, in sicer če je vrta poln prehodnih gostov — a ni nikdar. Ne razumemo, zakaj si podjetje tako nepremišljeno kvari ugled in sloves sliednega gostinskega obrata. J. L.

VSEM DELOVNIM LJUDEM OBČINE CELJE ČESTITAMO

ZA NAS VELIKI PRAZNIK 20. JULIJ, KI NAS SPOMINJA NA VELIČASTNE DNEVE IN HEROJSKA NAŠIH BORCEV V NARODNOOSVODILNI BORBI IN LJUDSKI REVOLUCIJI ★ NA TEH TRADICIJAH BOMO GRADILI NAPREJ SREČNO BODOČNOST!

JECMEN JE DOBRO OBRODIL

Na kmetijskem gospodarstvu Lendava imajo letos posebno visok hektarski donos jecmena. Na 5 ha veliki njiivi blizu uprave, kjer za žetlato, daje okoli 30 stotov na hektar. Če ne bi na enem koncu njive preveč polegel zaradi deževja, bi bil povprečni hektarski donos še večji. Na drugi njiivi pri Pinčah ima Kmetijsko gospodarstvo Lendava še lepši jecmen, ki ga pa še niso omlatili. V primerih s hektarskimi donosi v prejšnjih letih je to velik uspeh ne samo za kmetijsko gospodarstvo Lendava, temveč v okrajnem merilu. Lani je bil namreč najvišji povprečni hektarski donos jecmena na kmetijskih gospodarstvih v vsem Pomurju samo 24 stotov. Tak uspeh je delovni kolektiv dosegel s setvijo dobrega semena ter ustreznim obdelovanjem in gojenjem. P. J.

Občinski odbor ZB v Črni bo na Dan vstaje razvil prapor

Koroški borci občine Črna bodo letošnji Dan vstaje nadvse slavnostno praznovali. Med prvimi v Sloveniji bodo razvili prapor in pod njim zbrali celoten koroški odred. Pripravljalni odbor si je za dal nalogo: čas priprav naj bo hkrati utrditev dejavnosti občinskih in krajevni organizacij ZB. Dne 21. julija bo manever ozloga napad na Črno. Organizacija ga ZB skupno z Združenjem rezervnih oficirjev, predvojjaško vzgojo in gasilci. Po napadu bodo sprejeli na trgu v Črni zbrani Koroški odred, nato bo miting s kulturnim sporedom. Na njem bodo sodelovale razne sekcije »Svoboda« iz Mežice, Zerjava in Črne. Ko bo legel mrak na planine okrog trga, bodo njih vrhovi zažareli v soju kresov. Okrog spomenika padlim borem v Črni bodo pričeli slavnostni ogenj in organizacije bodo polgale vence. Dne 22. julija bo zjutraj budnica rudarske godbe, v poznih jutranjih urah pa se bo razvil po Črni sprevod s Koroškimi odredom na čelu. V njem bodo živo prikazovale svojo dejavnost krajevne oziroma občinske športne, predvojjaške, gasilske in druge organizacije.

Koncert mladih harmonikarjev in godbe na pihala

V Pernelci pri Mariboru je bil minulo nedeljo koncert pošatarske godbe na pihala in mladih harmonikarjev, pod taktirko dirigenta Ervina Hartmanna. Program in obseg dela šolske. Diska, Veberja, Gregorja, dirigent pa se je predstavil z lastnimi deli (Pohorske cveticke, Sentjurska itd.). Nadvse prisrčen in topel je bil nastop mladih harmonikarjev. Z občudovanjem vredno sigurnostjo in melodično izvajali mladi umetniki svoj program, razpoloženi obrabi, ki jih pozna le mladost, disciplina, zbrana in zavestna pozornost so srečjeju z navdušenjem in ploskanjem publike. Hvale vredna je požrtvovalnost in prizadrevnost učitelja in dirigenta, ki že v tako mladih srceih nebi plamen ljubene do glasbe, pesni vzbujaja ljubezen do umetnosti, ki nudi človeku toliko lepega in plemenitega.

Občinski ljudski odbor Celje

Občinski ljudski odbor Celje je na svoji 18. seji 12. julija razpravljala o pripravah na letošnji Dan vstaje. Odbor je sklenil, da bo praznik praznoval in prapar razvil na glavni trgu, kar bo imel poseben pomen zaradi dejavnosti, ki jo bodo izvedli koroški borci in rezervni oficirji. Odbor je tudi določil, da bo praznik praznoval v sodelovanju s krajevnimi organizacijami. Odbor je določil tudi, da bo praznik praznoval v sodelovanju s krajevnimi organizacijami. Odbor je določil tudi, da bo praznik praznoval v sodelovanju s krajevnimi organizacijami.

V Batujah bodo imeli trojni praznik

V Ajdovski občini se lepo pripravljajo na svečano proslavo Dneva vstaje slovenskega naroda — 22. julij. Občinski odbor SZDL v Ajdovščini bo na večer praznika priredil proslavo s kulturno-umetniškim sporedom. Prav tako bodo delovni kolektivi v Ajdovščini kot na podeljeju priredili proslave Dneva vstaje. Posebno svečano bo v Batujah. Tam bodo batujski kovači hkrati proslavili tudi 80-letnico ustanovitve tovarne poljedelskega orodja in 6-letnico delavskega samoupravljanja.

22. julij - ljudsko rajanje na Jesenicah

Za proslavo v posameznih krajih so že sestavljeni posebni iniciativni odbori, ki skupaj z vsemi ostalimi organizacijami pripravljajo programe za prireditve v počastitev Dneva vstaje. Pod okriljem občinskega odbora SZDL so najbolj prizadevne in uspešne v pripravah krajevne organizacije ZB, osnovne organizacije ZK in LMS, za njimi pa nikakor nečejo v pripravah zaostati tudi druge organizacije in društva. Slavnostne akademije bodo v vseh krajih in vaseh od Ratoč do Žirovnice, centralna prireditev pa bo na Jesenicah. DPD Svobode bodo na proslavah sodelovale z vsemi sekcijami. Na večer praznika bodo planinci in taborniki ter člani društva prijateljev prirode skupaj z mladinkami in mladinci kurili kresove po gorah. Ob zori praznika bodo številne globe igrale budnice, organizacije ZB bodo organizirale številne izlete, lepo bodo okrašeni grobovi padlih borcev in spomeniki. Glavni množični izlet starih borcev, kurirjev in internirancev pa bo na Golico. Na večer praznika in na Dan vstaje bo več žalnih komemoracij na pokopališčih in pred spomeniki talcev ter padlih borcev. Priprave potekajo zadovoljivo in se bližajo zaključni fazi.

Spomenik padlim žrtvam v Vidmu ob Ščavnici...

Občinski odbor ZB Videm ob Ščavnici bo na Dan vstaje odkril spomenik padlim borem NOV in žrtvam fašističnega nasilja. Na ta dan so se organizacije dobro pripravile. Zjutraj bo pribevalce zbudila budnica, dopoldne pa bo koncert godbe iz Bučkovec. Ob 11. uri, ko bodo odkrili spomenik in spominsko ploščo padlim učiteljem, pa bodo množične organizacije položile vence, gasilci, obvezniki predvojjaške vzgoje bodo imeli mimohod, nekaj pesmi pa bo zapel pevski zbor iz Bučkovec. Popoldne bo IZUD. Bučkovi igral Potrčeve »Lacko in Kreflic«, nato pa bo koncert »Planinskega okteta« iz Maribora. Tako bodo v Vidmu ob Ščavnici lepo počastili Dan vstaje.

Lendavski park in otroško igrišče

Za Dan vstaje — 22. julij

V Koprivi bodo v nedeljo slovesno odprli železniško postajo

Dne 22. julija bo za Koprivo pomemben praznik. Prvi vlak se bo ustavljal ob 10 dopoldne in ga namestavljalo slovesno pričakati. Takoj po slavnostni na postajališču pa bodo Koprivci prav tako slovesno odprli novo javno kopalnico, ki so jo tudi uredili na pobudo agilnega vaskega odbora SZDL. Vsa nestrokovna dela za kopalnico so opravili prostovoljci. Vendar je bila za kopalnico navdušena predvsem mladina, medtem ko je od nekaterih starejših padla na njen račun tudi marsikatera pikra. Kopalnica pa še ni bila niti izgotovljena, ko se je že skoraj polovica ljudi že kopalno. Mladina prav te dni z vso vnemo čisti in beli prostore v kopalnici ter si ureja in popravlja svojo dvorano. Dne 22. julija mora biti vse lepo in gotovo. To nalogo, ki jo je mladina prevzela, bo tudi častno izpolnila. Ne bi bilo prav, če bi se Koprivci ob pomembnem dogodku za vas — otvoritvi postajališča — ne spomnili tudi vseh tistih, ki imajo za vse to, kar je zdaj v Koprivi novega, največji zaslug. Zato se bodo vaščani in gostje poklonili spominu padlih borcev NOV ob spomeniku. S tem bo tudi slavnostni del dneva izčrpan. Popoldne pa bo velika veselica s plesom in izredno bogatim srečelovom. Odbor za postajališče name- rava prirediti veselico tudi naslednjo nedeljo. Čisti dobitek od veselice in srečelove je namenjen za postajališčno zgradbo, ki jo mora vas sezidati na lastne stroške.

Občinski ljudski odbor Celje

Občinski ljudski odbor Celje je na svoji 18. seji 12. julija razpravljala o pripravah na letošnji Dan vstaje. Odbor je sklenil, da bo praznik praznoval in prapar razvil na glavni trgu, kar bo imel poseben pomen zaradi dejavnosti, ki jo bodo izvedli koroški borci in rezervni oficirji. Odbor je tudi določil, da bo praznik praznoval v sodelovanju s krajevnimi organizacijami. Odbor je določil tudi, da bo praznik praznoval v sodelovanju s krajevnimi organizacijami. Odbor je določil tudi, da bo praznik praznoval v sodelovanju s krajevnimi organizacijami.

To in ono iz Pomurja

Pri Veržeju obnovljajo most Most čez Muro pri Veržeju je v zadnjih desetih letih (zgrajen je bil leta 1945) že popolnoma dotrajal, saj je bil večkrat izpostavljen vodnim silam narasle reke in tudi grotam ledu. Pred kratkim so začeli most temeljito obnavljati. Pri tem je zaposlenih 38 delavcev, ki bodo menda, čeprav s primitivnimi sredstvi, svoje delo dokončali že v prihodnjem mesecu. Vse večji promet na tej cesti, ki čez most povezuje desni in levi breg Mure, pa bo sčasoma prav gotovo terjala, da bodo morali na mesto sedanjega lesenega zgraditi zidan most.

Prometnih nesreč vedno manj

Letos so našli v Pomurju 11 prometnih nesreč, od katerih je bilo 8 lažjega značaja. Pri tem je izgubila življenje ena oseba, tri pa so bila huje telesno poškodovane. Škoda na motornih vozilih ni bila ravno velika. Na zmanjšanje prometnih nesreč v okraju je mnogo vplivalo tudi vzgojno delo med ljudmi. Prebivalcem prikazujejo posebje izbrane filme in jim predvajajo o prometu. Letos so našli že 45 kinopredstav s čez 5500 gledalci in 21 predavanj z 2400 poslušalci.

Ne samo v Gor. Petrovcih — tudi drugod

Na željo prebivalstva severnega kota Goriške v Prekmurju je Okrajno sodišče v Murški Soboti začelo uradovati za stranke tudi v Gor. Petrovcih. Uradni dan bo vsako prvo soboto v mesecu. Prvič so uradovali 7. julija. Ljudje so z zadovoljstvom sprejeli to odločitev, saj bodo sedaj lahko manjše posele opravili kar doma. Po-bodnje »krajevne« uradne dneve pa bo kazalo vpeljati tudi v nekaterih drugih, prav tako oddaljenih krajih sodiščnega okoliša.

Jubilej gasilcev v Zgornji Polskavi

Gasilci Zg. Polskave so v nedeljo svečano proslavili 30. obletnico obstoja. Svečanosti so se razen številnega občinstva udeležili tudi predstavniki množičnih organizacij, zastopniki višjih forumov gasilstva ter okoliška gasilska društva. Ob tej priložnosti so razdelili članom priznanja za dolgoletno udeleževanje v gasilstvu ter odkrili spominsko ploščo umrlim članom in dobitnikom društva.

PGD so v Zg. Polskavi ustanovili na pobudo občanov v juniju leta 1926. Društvo je kmalu po nastanku dobilo v dar zgradbo ter je s tem bila dana možnost, da so se kaj kmalu razvili v dobro izveščano gasilsko enoto. Največji razvoj pa je PGD doživelo po osvoboditvi. Med najpomembnejšimi uspehi je vsekakor popolna obnovitev in modernizacija gasilskega doma ter samoiniciativno zgrajen gasilski stolp.

PGD v Zg. Polskavi je po izjavi v slavnostnem govoru predsednika Okrajne gasilske zveze Maribor tov. Pieničnika, med najboljšimi podeljskimi PGD v mariborskem okraju, kar je za poljskavske gasilce nedvomno lepo priznanje. I. B.

Za Dan vstaje — 22. julij

V Koprivi bodo v nedeljo slovesno odprli železniško postajo

Dne 22. julija bo za Koprivo pomemben praznik. Prvi vlak se bo ustavljal ob 10 dopoldne in ga namestavljalo slovesno pričakati. Takoj po slavnostni na postajališču pa bodo Koprivci prav tako slovesno odprli novo javno kopalnico, ki so jo tudi uredili na pobudo agilnega vaskega odbora SZDL. Vsa nestrokovna dela za kopalnico so opravili prostovoljci. Vendar je bila za kopalnico navdušena predvsem mladina, medtem ko je od nekaterih starejših padla na njen račun tudi marsikatera pikra. Kopalnica pa še ni bila niti izgotovljena, ko se je že skoraj polovica ljudi že kopalno. Mladina prav te dni z vso vnemo čisti in beli prostore v kopalnici ter si ureja in popravlja svojo dvorano. Dne 22. julija mora biti vse lepo in gotovo. To nalogo, ki jo je mladina prevzela, bo tudi častno izpolnila. Ne bi bilo prav, če bi se Koprivci ob pomembnem dogodku za vas — otvoritvi postajališča — ne spomnili tudi vseh tistih, ki imajo za vse to, kar je zdaj v Koprivi novega, največji zaslug. Zato se bodo vaščani in gostje poklonili spominu padlih borcev NOV ob spomeniku. S tem bo tudi slavnostni del dneva izčrpan. Popoldne pa bo velika veselica s plesom in izredno bogatim srečelovom. Odbor za postajališče name-

Občinski ljudski odbor Celje

Občinski ljudski odbor Celje je na svoji 18. seji 12. julija razpravljala o pripravah na letošnji Dan vstaje. Odbor je sklenil, da bo praznik praznoval in prapar razvil na glavni trgu, kar bo imel poseben pomen zaradi dejavnosti, ki jo bodo izvedli koroški borci in rezervni oficirji. Odbor je tudi določil, da bo praznik praznoval v sodelovanju s krajevnimi organizacijami. Odbor je določil tudi, da bo praznik praznoval v sodelovanju s krajevnimi organizacijami. Odbor je določil tudi, da bo praznik praznoval v sodelovanju s krajevnimi organizacijami.

To in ono iz Pomurja

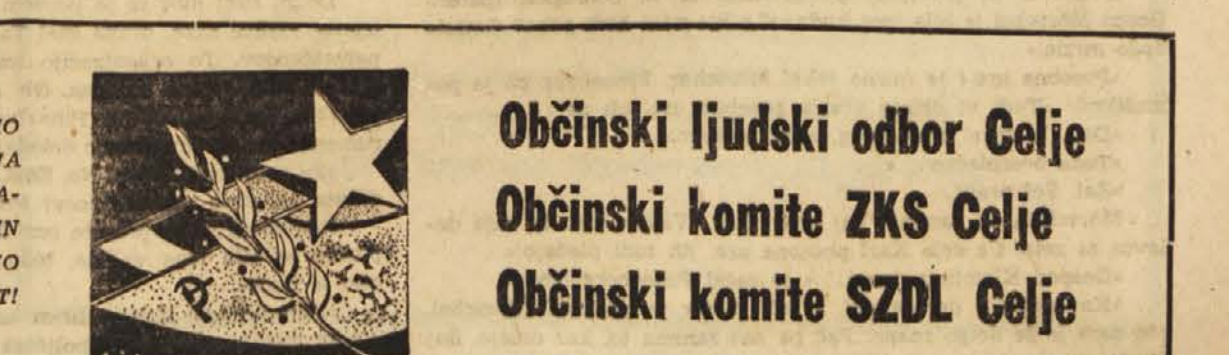
Pri Veržeju obnovljajo most Most čez Muro pri Veržeju je v zadnjih desetih letih (zgrajen je bil leta 1945) že popolnoma dotrajal, saj je bil večkrat izpostavljen vodnim silam narasle reke in tudi grotam ledu. Pred kratkim so začeli most temeljito obnavljati. Pri tem je zaposlenih 38 delavcev, ki bodo menda, čeprav s primitivnimi sredstvi, svoje delo dokončali že v prihodnjem mesecu. Vse večji promet na tej cesti, ki čez most povezuje desni in levi breg Mure, pa bo sčasoma prav gotovo terjala, da bodo morali na mesto sedanjega lesenega zgraditi zidan most.

Prometnih nesreč vedno manj

Letos so našli v Pomurju 11 prometnih nesreč, od katerih je bilo 8 lažjega značaja. Pri tem je izgubila življenje ena oseba, tri pa so bila huje telesno poškodovane. Škoda na motornih vozilih ni bila ravno velika. Na zmanjšanje prometnih nesreč v okraju je mnogo vplivalo tudi vzgojno delo med ljudmi. Prebivalcem prikazujejo posebje izbrane filme in jim predvajajo o prometu. Letos so našli že 45 kinopredstav s čez 5500 gledalci in 21 predavanj z 2400 poslušalci.

Ne samo v Gor. Petrovcih — tudi drugod

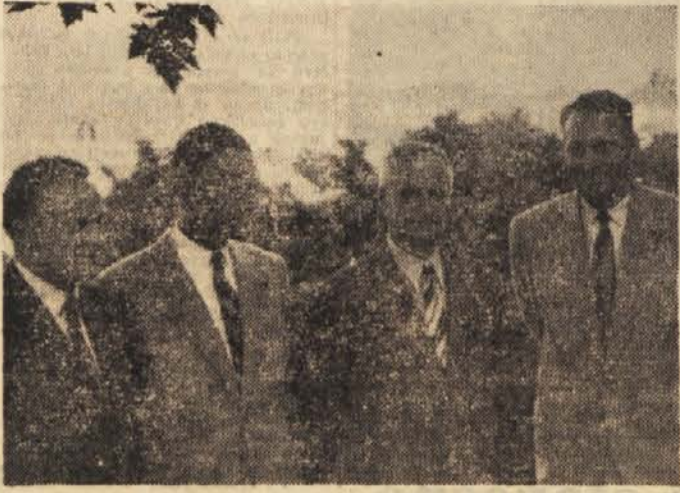
Na željo prebivalstva severnega kota Goriške v Prekmurju je Okrajno sodišče v Murški Soboti začelo uradovati za stranke tudi v Gor. Petrovcih. Uradni dan bo vsako prvo soboto v mesecu. Prvič so uradovali 7. julija. Ljudje so z zadovoljstvom sprejeli to odločitev, saj bodo sedaj lahko manjše posele opravili kar doma. Po-bodnje »krajevne« uradne dneve pa bo kazalo vpeljati tudi v nekaterih drugih, prav tako oddaljenih krajih sodiščnega okoliša.

Občinski ljudski odbor Celje
Občinski komite ZKS Celje
Občinski komite SZDL Celje

SPORT IN TELESNA VZGOJA

Zlati sklad Slovenije

Tako je imenoval naše planinstvo Nikolaj Romanov, predsednik Komiteta za fizkulturo v SZ ob obisku ruske alpinistične delegacije v Sloveniji. Gostje iz SZ niso mogli prebrati lepote naših gor, zlasti Julijcev, na katere so napravili izlet z vodilnimi člani PZS...

MOSTARSKI PIVALCI V LJUBLJANI

LJUBLJANA: VELEŽ 77:59

Ljubljana, 17. julija. Gostovanje plavalcev Veleža iz Mostara je bilo prvi obisk bosanskih plavalcev v Sloveniji. Prvaki BiH so se v Ljubljani predstavili kot dobri plavalci, kar velja zlasti za žensko ekipo. Posebno je ugajala Sunjičeva, ki je z lahkoto osvojila dve prvi mesti. Pri moških so bili gostje slabši, zelo neenak boj...

XV. BALKANSKE ATLETSKE IGRE Svetle tradicije

Balkanske atletske igre bodo od petka do nedelje doživele v Beogradu petnajsto prizvo. V vseh enajstih predvojnih prireditvah so zmagali Grki, vsa tri leta po vojni pa so bili najboljši Jugoslavoanci. Močnejši je, da bo letos prvič zasedla prvo mesto kaka druga država (Romunija ali Bolgarija).

Najuspešnejši tekmovalci v zgodovini balkanskih atletskih iger je Grk Mantikas, ki je nastopil in vseh predvojnih igrah in pobral skupno 19 prvih mest. Pri tem celo niso vštete njegove zmage v štafetah. Nič čudnega, če je postal Mantikas za balkanske atletske legendarni pojem.

Letos ima naš srednjepraga Velja Mugaša možnost, da doseže svojo prvo rekord. Naš rekordir bi rad startal in zmagal v treh tekih - 800, 1500 in 5000 metrov. Tri zlate kolajne na igrah - podvig, ki je doslej uspel le Mantikas.

Brzjojavke

BEograd, 17. jul. - V prvem kolu zvezne nogometne lige 1956-1957 se bodo srečali: Lokomotiva: Sarajevo, Crvena zvezda: Radnički, Spartak: Vardar, Zagreb: Dinamo, Vojvodina: Budućnost, BSK: Partizan in Hajduk: Velež. Prvo kolo bo na sporedu 5. avgusta.

BUDIMPEŠTA, 17. jul. - Drugi dan madžarskega atletskega prvenstva je najboljši rezultat dosegel Jesenski z 8:40,9 v teku na 3000 m z zaprekami.

SPLIT, 17. jul. - Dne 11. avgusta bo v Splitu zvezno tekmovalce hidromodelarjev, ki se ga bo udeležilo več kot 100 modelarjev iz vse države. Pričakujejo tudi tekmovalce iz Nemčije, Švice, Poljske in Monaka.

SOFIJA, 17. jul. - V zadnjem kolu odbojcarskega turnirja je ženska reprezentanca Jugoslavije izgubila proti Bolgariji z 0:3, moška ekipa pa je porazila Kitajsko z istim rezultatom. Pri moških je prva Bolgarija pred Romunijo, Jugoslavijo in Kitajsko, pri ženskah pa Romunija pred Bolgarijo, Jugoslavijo in Kitajsko.

Spet o problemu naše ženske atletike Naša ženska atletska reprezentanca je v nedeljo izgubila dvoboj s Švedsko v Zagrebu s tesnim rezultatom 52:54. Žal so Jugoslavoanke nastopile precej oslabilne, serija poškodb pa se je na vso nesrečo nadaljevala...

Poglavje zase so letošnje balkanske igre. Medtem ko smo prejšnja leta povsem nezainteresirani Grčiji in Turčiji (tam je ženska atletika šele v povojih) hoteli vsiliti tudi ženske organizacije, smo letos, ko smo sami organizatorji teh iger, nenadoma spremeni mišljenje - in kljub temu, da bi Romani in Bolgari radi volje poslali tudi ženske zastopnice...

Madžarski odnos do ženske atletike gotovo ni opravičljiv, pri merodajnih forumih pa bi tudi morali zstopiti, kakšni finančni izdatki so na mestu in kako jih najbolje razdeliti.

DNEVNE NOVICE

Društvo visokošolskih profesorjev in znanstvenih delavcev v Ljubljani obvešča člane, da je dom v Portorožu odprt in oskrbovan. Člani naj se za letovanje čimprej prijavijo v društveni pisarni, kjer dobijo tudi napotnice. Ze doše prijave je treba potrditi ali preklicati istotam.

Jugoslovanski cirkus «CENTRAL» v Tivoliju. Predstavi dnevno ob 17 in 20. Blagajne so odprte neprekinjeno od 9-20.

STOP! Nobenih nadomestkov več! FLEX se zopet dobi. FLEX čisti madeže in ne pušča roba okrog madeža.

Če hoče enostavno, pa vendarle učinkovito nego kože, uporabljaj Teint Bell ROŽNO MLEKO. Vsebuje naravna hranila, ki jih potrebuje tvoj teint.

PREDAVANJA Prof. Charles Crussard, sodelavec IRSID-a, Pariz, predava dne 18. julija ob 17 na Oddelku za rudarstvo in metalurgijo Tehn. fakultete, Aškerčeva cesta 32, o nekaterih novijih uporabah elektronskih aparatov v metalografiji. Predavanje bo v nemščini.

od 30. junija do 21. julija 1956 Sreda, 18. julija: ob 20.30: M. Thiriet: «Otoška krajlica». Stravinski: «Arlös». De Falla: «Ljubeeznice». Izvajala balet beogradske Opere. Dirigent dr. Oskar Danon. V opernem gledališču.

Protiperonosporna služba Poročilo z dne 17. julija 1956 Včeraj so bile krajevne nevihte po vsej Sloveniji. Srednja dnevna temperatura se je gibala med 17 in 19 stopinj.

IZ MURSKÉ SOBOTE KINO «PARK»: Jugoslov.-nemški film: «Kilaura».

CELJSKE VESTI KINO «UNION»: Ital. film: «Burja».

IZ ROGAŠKE SLATINE Angl.-romanski film: «Othello».

ZAHVALA Ob težki izgubi našeg ta nepozabnega moža in očeta RADOJA HUDOKLINA se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so ga spremlili na njegovi zadnji poti, vsem darovalcem cvetja in vencev in vsem, ki so nam izrekli sožalje.

Posebej se zahvaljujemo rektorju Akademije upodabljačih umetnosti, zastopniku študentov in Zvezi borcev za poslovilne besede nad krsto in pred odprtim grobom.

Ljubljana, 17. julija 1956. ZALUJOČA DRUŽINA

HMEljARJI POZOR! Gornje panoge začnajo cvestiti. V tekočem tednu opravite drugo škropljenje v cveti z 1% bakrenim ali 0,5% Ditanom. Ker so pogoji za razvoj peronospore ugodni, škropite temeljito. Če napade hmelj rdeči pajek, primenite sredstvo proti peronospori 0,1% Tedion.

RADIO LJUBLJANA Spored za sredo, 18. julija Poročila: 5.06, 6.00, 7.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.30 in 22.00.

5.00-7.00 Dobro jutro, dragi poslušalci (peser glasbeni spored) - 6.20 do 6.35 Naš jedilnik - 6.30-6.40 Reklame - 7.10-8.00 Zavalni zvoki - 11.00 Radijski koledar - 11.05 Popularne melodije iz orkestralne glasbe - 11.50 Za dom in žene: Telesno utrjevanje - 12.00 Opoldanski operni koncert - 12.30 Kmetijski nasveti: Ing. Jelicava Adamič: Najpogostejše uši na rastlinah - 12.40 Pesni beneških Slovincov izvajajo Kvintet Niko Stritof in Stije fantje - 13.15 Prenos častnega starta 12. tradicionalne amaterske kolesarske dirke «Po Jugoslaviji» - 13.30 Iz filmov in glasbenih revij - 14.30 Zanimivosti iz znanosti in tehnike - 14.40 Zeleni ste - peseljalje! - 15.15 Zavalna glasba, vmes reklame - 15.35 Tri klavirske skladbe Fr. Liszta - 16.00 Utrinki iz literature: Meta Scheele: Rembrantovo veliko pričakovanje - II - 16.20 Popoldanski koncert - 17.15 Zavalna in plesna glasba - 18.00 Dan med gojenci predvojske vzgoje v logoru Radna pri Sevnici - 18.15 Iz zkladnice jugoslovanskih samospjevov - 18.45 Radijska univerza: dr. Lavo Cermelj: Ob 100-letnici rojstva Nikole Tesle - 19.00 Potek prve etape 12. tradicionalne amaterske kolesarske dirke «Po Jugoslaviji» - 19.15 - Zavalna glasba, vmes reklame - 19.30 Radijski dnevnik - 20.00 Manuel de Falla: Kratko življenje, opera v dveh dejanjih - 21.15 V veseljem ritmu - 22.15-23.00 Jazz-cocktail - 22.15-23.00 UKV program: Nočni komorni koncert - 23.00-24.00 Ondaja za tujino - na valui 327,1 m (prenos iz Zagreba).

MARIBORSKE VESTI DEZURNAR LOKARNA Sreda, dne 18. julija: lekarna «Planinka», Glavni trg 30.

KINO PARTIZAN: Ruski barvni film: «Knežinja Mary».

UDARNIK: Ameriški barvni film: «Fant iz Oklahome».

Rodiše so: Olga Džurijev, 34 let, gospodinja - Miroslava: Marija Muršič, 32 let, gospodinja - Zavrž - Mišana: Marija Eisenhut, 27 let, gospodinja - Vilija: Elizabeta Furek, 22 let, predica - Jadranko: Magdalena Hat, 31 let, gospodinja - Franca: Terezija Kropce, 36 let, gospodinja - Ireno: Rozina Kunej, 29 let, gospodinja Janjev vrh - Ivana: Katarina Kavčič, 40 let, kuharica - Darinko: Rozalija Milošič, 33 let, gospodinja - Zvonka: Marija Papež, 31 let, delavka - Zvonko: Helena Prebil, 22 let, predica, Malečnik - Dušana: Olga Rober, 23 let, gospodinja Zdenko: Silva Strani, 20 let, navijačka - Tatjana: Jovana Vovšek, 26 let, gospodinja - Dušana: Terezija Vake, 26 let, zasp. pomočnica - Pavlo: Marija Jagan, 40 let, gospodinja, Jelovec - Ivana.

IZ MURSKÉ SOBOTE KINO «PARK»: Jugoslov.-nemški film: «Kilaura».

CELJSKE VESTI KINO «UNION»: Ital. film: «Burja».

IZ ROGAŠKE SLATINE Angl.-romanski film: «Othello».

Čestitka

Našemu zlatemu očku Francu Piršu iz Celja iskreno čestitamo k pedesetletnici in mu želimo še mnogo srečnih let: otroci Jurij, Andrej, Majda, žena Mimi in stara mama.

Z JESENIC IN OKOLICE Zdravniško dežurno službo na Jesenicah ima dr. Stanka Rosenstajner Javorniška pot 24.

KINO «RADIO»: Ameriški barvni film: «Ljubim Melvina». Predstavi ob 18 in 20.

VESTI IZ KRANJA KINO «STORZIC»: Ital. film: «Anna Zaccaro». Predstavi ob 18 in 20 - V glavni vlogi Silvana Pampanini, Ambro Nazzari in Massimo Girotti.

LETNI KINO «PARTIZAN»: Ameriški film: «Smrt prihaja». Predstavi ob 20.20. V glavni vlogi Edmond O'Brien. Samo še jutri.

Z BLEDA KINO Ameriški film: «Ona išče srečo». Predstavi ob 18 in 20.30. - V glavni vlogi Jean Arthur, John Wayne, Charles Winninger in Phil Silvers.

IZ DOMŽAL KINO Italijanski film: «Filumena Marturano». Predstavi ob 18 in 20.

DROBNI OGLAS KROGLE ZA BALINANJE iz atletskega lesa, težke, lahko dobiti v Ljubljani, Stari trg 32.

UPRAVA Narodne in univerzitetne knjižnice v Ljubljani sprejme v službo: 2 bibliotekarja ali bibliotekarske pripravnikin in 1 prvovrstno strojeopisko. Prošnje vložiti do 24. julija v tajništvo ustanove.

MOJE PRŽENE Naftalin ZAHTEVAJTE GA V SVOJI TRGOVINI

Svet za prosveto in šolstvo OBČINSKEGA LJUDSKEGA QDBORA KOSOVSKA MITROVICA (okraj Gnjilane) razpisuje natečaj za predmetnega učitelja za ruski jezik

predmetnega učitelja za matematiko predmetnega učitelja za zemljepisje in predmetnega učitelja za telesno vzgojo

Pogoji: končana VPS. 9 učiteljev za šole v srbsko-hrvatskem učnem jeziku

Pogoji: opravljen učiteljski diplomski izpit. 6 učiteljev za šole s šiptarskim učnim jezikom

Pogoji: končana učiteljska šola. Plača po uredbi, dopolnilna po odloku Sveta. Rok za dostavo prošnje je 1. avgust 1956.

OD DANES DO NEDELJE

Jugoslovanski kolesarski Tour

Ze dvanajstič je na sporedu kolesarska dirka «Po Jugoslaviji». Dvanajstič se bodo pognali v boj kolesarji in doleteli tistega, ki je trenutno najboljši. Proga jugoslovanskega «Toura» je letos sicer krajša kot prejšnja leta, zato pa ni nič lažja. Etkapa na Vrhic je ostala tudi letos.

SLOVENSKO TENISKO PRVENSTVO TEŽAVE Z ŽOGAMI Od petka do nedelje bo v Mariboru letošnje slovensko teniško prvenstvo. Za to največjo prireditev sezone v Sloveniji se je prijavilo mnogo slovenskih igralcev in igralk. Žal pa so nastale velike težave zaradi pomanjkanja žog, ki jih je letos manj kot kdajkoli prej. Krivice za tako stanje je treba iskati deloma na Teniški zvezi Jugoslavije, deloma pa tudi v tem, da je pri nas v uvozu športnih potrebščin velik nered.

Favorita med člani sta predvsem lanski slovenski prvak Aleksander Skulj in predlanski prvak Cebular (Branik). Ni pa izključeno, da se bodo v boj vmešali še drugi igralci. Pričakujejo, da bo v vseh kategorijah mnogo izenačenih tekmecev.

Danes je na sporedu prva etapa dirke od Zagreba do Reke. Ze sedaj bodo vsi kolesarji vložili vse sile za čimboljši plasman. Ugoden položaj po prvi etapi daje dirkačem namreč samozavest, razen tega pa tudi vse možnosti za uspešno nadaljevanje dirke.

Danes zvečer bomo dobili torej prvi odgovor na vprašanje, ki nas zanima: kakšna je forma jugoslovanskih slovenskih kolesarjev, in ali se bodo uspešno uprizarili v močni mednarodni konkurenci. Vsi upamo, da bo odgovor, ki ga bodo na to vprašanje dali dirkači v petdnevem boju, pritriljen.

Danes Odred: Branik Danes ob 17. uri bo na stadionu Odreda pokalna nogometna tekma Odred: Branik.

«Mislim, da,» je rekel Pinneberg. «Kaj se pravi misliti? Vedeti je treba. Gotovo jo imate in v njej je zapisano, da je treba posebne ure tudi plačati. Čemu naj bi jih ne plačali mojemu zetu?»

Pinneberg je skomignil z rameni. »Zato, ker niste organizirani, vi nameščenci,« je pojasnil Mörschel. »Zato, ker ne držite skupaj, ker niste solidarni. Zato delajo z vami, kakor jih je volja.«

»Saj sem organiziran,« je čemerno odgovoril Pinneberg. »Sem organiziran član sindikata.«

»Ema! Zena! Naš mladi mož je član sindikata. Kdo bi si mislil kaj takega! Ta fant je član sindikata!« Suihi Mörschel je nagnil glavo postrani in si s priprtimi očmi ogledoval bodočega zeta. »In kako se imenuje vaš sindikat, fant moj? Kar povejte!«

»Sindikat nemških nameščencev,« je bil Pinneberg čedalje bolj jezen.

Dolgi, suhi mož se je povsem sključil, tako ga je prevzela ta izjava. »Mati, Ema, držita me! Ta fant je član sindikata nemških nameščencev. To organizacijo imenuje sindikat! Rumena zveza, ki sedi med dvema stoloma. Oh, otroci, taka šala...«

»No, veste kaj,« se je Pinneberg besno vmešal. »Naša zveza ni rumena! Nas ne financirajo delodajalci. Sami plačujemo prispevke.«

»Za rumene trakove! No, Ema, pravega si si izbrala. Člana sindikata nemških nameščencev! Pravega jazbečarja!«

Pinneberg se je proseče ozrl k Ovčki, toda ona ga ni gledala. Morda je bila tega vajena, toda čeprav je bila vajena, zanj je bilo le hudo.

»Nameščenci! Kadar slišim kaj takega...« je rekel Mörschel. »In vi mislite, da ste kaj boljsega kot mi delavci.«

»Jaz ne mislim tako.«

»O, pač, mislite. In zakaj tako mislite? Zato, ker od delodajalca ne prejimate tedenske mezde, marveč mesečno plačo. Zato, ker delate brezplačno posebne ure, ker dovoljujete, da vas plačujejo izpod tarife, zato, ker nikoli ne stavkate, ker ste vedno stavkorkazi...«

»Saj vendar ne gre samo za denar,« je rekel Pinneberg. »Mi nameščenci vendar tudi drugače mislimo kot večina delavcev, imamo druge potrebe...«

»Drugače mislite,« je dejal Mörschel. »drugače mislite! Prav tako mislite kot proletarec...«

»Tega ne verjamem,« je rekel Pinneberg, »jaz na primer...«

»Vi na primer,« je dejal Mörschel in pomežiknil. »Vi na primer ste vzeli predujem, kajne?«

»Kako?« je vprašal Pinneberg. »Predujem?«

»No da, predujem,« se je oni še bolj smejal. »Predujem tu, pri Emi. To ni čedno, gospod. To je proletarska navada...«

»Jaz...« je začel Pinneberg ves rdeč in ga je mikalo, da bi loputal z vrati in se zadril. Eh, vi vsi me lahko...

Mörschelova žena je posegla vmes: »Zdaj pa le mir, oče! To je urejeno in te nič ne briga.«

»Karl gre,« je zaklicala Ovčka, ko so se zunaj vrata ujeta v kljuko.

»Večerjo na mizo, žena,« je rekel Mörschel. »Prav pa vendarle imam, zet moj, kar povprašajte svojega duhovna, nič kaj čedno ni to...«

Vstopil je mlad mož. Beseda, mlad je bila le oznaka starosti. Nič kaj ni bil viden mlad, še bolj rumen in še bolj zolčen je bil kot stari. »Dober večer,« je zamrmral. Ne da bi v zmenil za gosta, je slekel jopič in srnjco. Pinneberg se je čudil.

»Posebne ure?« je vprašal stari.

Kaj zdaj, HANS FALLADA

ROMAN FANT?

Mož je čital »Ljudski glas«. Ko sta vstopila Ema in Pinneberg, je odložil list in opazoval mladega moža.

»Vi ste torej tisti fant, ki hoče vzeti mojo hčer. Me veseli. Tamle se usedite! Sicer pa si boste še premislili.«

»Kaj?« je vprašal Pinneberg. Ovčka si je privezala predpasnik, da bi pomagala materi. Gospa Mörschel je bila spet huda: »Le kje neki hodi poba? Omlete bodo mrzle.«

»Posebne ure,« je mirno rekel Mörscher, Pinneberg pa je pomežiknil: »Tudi vi delate včasih posebne ure, ali ne?«

»Da,« je rekel Pinneberg, »kar pogosto.«

»Toda brezplačno...«

»Zal. Šef pravi...« Mörschela ne zanima, kaj pravi šef. »Vidite, zato bi raje delavca za zeta. Če dela Karl posebne ure, jih tudi plačajo!«

»Gospod Kleinholz pravi...« je začel Pinneberg iznova.

KINO »UNION«

Premiera ameriškega filma

»GROFICA VALEVSKA«

Tednik: Filmske novosti št. 28. — Predstave ob 16, 18 in 20.30. V primeru slabega vremena zadnja predstava odpade. V glavni vlogi Greta Garbo in Charles Boyer. Prodaja vstopnic od 14 dalje.

KINO »KOMUNA«

Ameriški film

Avstralski Robin Hood

Tednik »Filmske novosti« št. 28. — Predstave ob 16, 18 in 20.30. Prodaja vstopnic od 14 dalje.

KINO »TRIGLAV«

Ameriški film

Mož z revolverjem

V glavni vlogi: Gregory Peck, Helen Westcott in Jean Parker. Predstave ob 18 in 20. Prodaja vstopnic od 17 dalje. Danes zadnjikrat. — Jutri ameriški barvni film: »Cena slave«.

KINO »ŠIŠKA«

Ameriški barvni film

Rdeči gusar

glavni vlogi Burt Lancaster in Eva Bartok. Predstave ob 16, 18 in 20. Prodaja vstopnic od 15 dalje.

KINO »SLOGA«

Celški film: »Kavarna na glavni cesti«. Tednik: Predstave ob 17, 18 in 21. Ob 19 matineja istega filma. V glavni vlogi Jana Ditetova in Karl Hoger.

KINO »VIC«: Ameriški barvni film: »Na ledeni plošvi«. Tednik: Obzornik št. 4. Predstave ob 16, 18 in 20.30. — V glavni vlogi Sonja Heny.

KINO »SOCA«: Ameriški barvni film: »Na ledeni plošvi«. Predstavi ob 18 in 20. Prodaja vstopnic v vseh treh kinematografih od 14 dalje, za matinejo v kino Sloga pa od 9 dalje.

matografih od 14 dalje, za matinejo v kino Sloga pa od 9 dalje.

LETNI KINO »BEŽIGRAD«: Ameriški barvni film: »Gola džungla«. Predstava ob 20.30. Prodaja vstopnic uro pred pričetkom predstave.

MLADINSKI KINO LM, Kotnikova 8, telefon 32-454, predvaja za mladino ameriški barvni film: »Alice v čudežni deželi«. Predstave vsak delavnik ob 15, vsak torek, sredo, četrtek in petek tudi ob 10, vsako nedeljo pa ob 8.30 in 10.30.

KINO »LITOSTROJE«: Ameriški film: »Sodnik Timberlain«. — Tednik: Filmske novosti št. 22. Predstava ob 20. Prodaja vstopnic uro pred pričetkom predstave.

Obvestilo Narodne banke FLRJ

GLAVNE CENTRALE

Obveščamo vse gospodarske organizacije, kmetijske zadruge in njihove zveze, vodne skupnosti in ljudske odbore, kakor tudi ustanove s samostojnim financiranjem, da bo Narodna banka FLRJ do naslednjega obvestila sprejemala zahteve za investicijska posojila, ki bodo na razpolago iz splošnega investicijskega sklada, in sicer:

— Za obnovo in rekonstrukcijo osuševalnih sistemov. Za to svrhu se lahko javijo samo tisti posojila, ki imajo že sedaj pripravljene elaborate, tako da se dograditev objekta, za katerega iščejo posojilo, lahko popolnoma ali vsaj večidel izgotovi že v letu 1956.

Zahteve se sprejemajo pod pogoji IX. natečaja za dajanje posojil iz sredstev Splošnega investicijskega sklada za investicije v kmetijstvu v letu 1956, objavljenega v »Službenem listu FNRJ« št. 33/55 s tem, da mora biti investicijski elaborat predložen po pogojih toč. XI razpisnega natečaja za dajanje investicijskih posojil iz sredstev Splošnega investicijskega sklada za izgradnjo remontnih delavnic, skladišč za semena žitaric in sušilnic za semensko koruzo, objavljenega v »Službenem listu FNRJ« št. 24/56 in toč. 16 IX. natečaja.

— Za vse kmetijske investicije, vključno tudi osuševalna dela z začetkom gradnje — nabave v letu 1957 s pogoji Zveznega družbenega plana za leto 1957.

Zahteve za ta posojila, ki se bodo odobrila za izkoriščanje v letu 1957, se prav tako sprejemajo pod pogoji IX. natečaja za dajanje posojil iz sredstev Splošnega investicijskega sklada za investicije v kmetijstvu v letu 1956 objavljenega v »Službenem listu FNRJ« št. 33/55, s tem da mora biti investicijski elaborat predložen po pogojih toč. XI razpisnega natečaja za dajanje investicijskih posojil iz sredstev Splošnega investicijskega sklada za izgradnjo remontnih delavnic, skladišč za semena žitaric in sušilnic za semensko koruzo, objavljenega v »Službenem listu FNRJ« št. 24/56 in toč. 16 IX. natečaja.

Natančnejša pojasnila je moč dobiti na sedežih Narodne banke FLRJ, pristojnih za področje prošilcev posojila, kjer se bodo tudi sprejemale njihove zahteve z elaborati.

Beograd, 14. julija 1956

NARODNA BANKA FLRJ
Glavna centrala 2588

RAZPIS

Na podlagi 90. čl. Uredbe o ustanavljanju podjetij in obrtov (Ur. l. FLRJ št. 51/53) in 10. čl. Zakona o pristojnosti občinskih in okrajnih ljudskih odborov (Ur. l. FLRJ št. 34/55) razpisuje komisija za razpis mest direktorjev Občinskega ljudskega odbora Piran

**mesto DIREKTORJA
gostinskega podjetja »Hotel HELIOS«
s sedežem v Portorožu**

POGOJI: višja šolska izobrazba s 10-letno komercialno prakso v gostinski stroki, od tega najmanj 3 let na vodilnem mestu v gostinstvu. Kolokovane prošnje z življenjepisom in opisom strokovne usposobljenosti dostavite Občinskemu ljudskemu odboru Piran najkasneje do 25. julija 1956.

2822

RAZPIS

Na podlagi 90. čl. Uredbe o ustanavljanju podjetij in obrtov (Ur. l. FLRJ št. 51/53) in 10. čl. Zakona o pristojnosti občinskih in okrajnih ljudskih odborov (Ur. l. FLRJ št. 34/55) razpisuje komisija za razpis mest direktorjev Občinskega ljudskega odbora Piran

**mesto DIREKTORJA
industrijskega podjetja »TOVARNA MILA«, Piram**

POGOJI: ekonomska fakulteta s 3-letno prakso ali ekonomska srednja šola in 3-letna praksa na vodilnem mestu, po možnosti v kemični industriji.

Kolkovane prošnje z življenjepisom in opisom strokovne usposobljenosti dostavite Občinskemu ljudskemu odboru Piran najkasneje do 25. julija 1956.

2823

Prodamo:

- 3 3-TONSKE TOVORNE AVTOMOBILE »RENAULT«,
- 2 5-TONSKA TOVORNA AVTOMOBILA »FORD«,
- 1 3-TONSKI TOVORNI AVTOMOBIL »CHEVROLET« IN
- 1 AVTOBUS »CHEVROLET« S 25 SEDELI.

Vsa vozila so neuporabna brez predhodnega popravila. Prodajamo večje količino avtomobilskih delov raznih avtomobilskih tipov.

»OTPAD« — LESKOVAC, Srbija, telefon 358

2615

RAZPIS

Na podlagi 90. čl. Uredbe o ustanavljanju podjetij in obrtov (Ur. l. FLRJ št. 51/53) in 10. čl. Zakona o pristojnosti občinskih in okrajnih ljudskih odborov (Ur. l. FLRJ št. 34/55) razpisuje komisija za razpis mest direktorjev Občinskega ljudskega odbora Piran

**mesto direktorja
ribiškega podjetja »RIBIČ«, Piram**

POGOJI: visokošolska izobrazba in 10-letna praksa ali srednješolska izobrazba in 15-letna praksa v komercialni stroki. Obvezno je znanje vsaj enega svetovnega jezika.

Kolkovane prošnje z življenjepisom in opisom strokovne usposobljenosti dostavite Občinskemu ljudskemu odboru Piran najkasneje do 25. julija 1956.

2821

RAZPIS

UPRAVNI ODBOR ELEKTRARNE VUZENICA razpisuje vodilno mesto

računovodje podjetja

POGOJI ZA SPREJEM:

Splošni pogoji za sprejem v državno službo.

Ekonomska srednja šola oziroma popolna srednja šola s strokovnim izpitom in 10-letno prakso ali 5-letna službena doba na istem položaju v električarskem podjetju ELES.

Plača po dogovoru oziroma po tarifnem pravilniku podjetja. Družinsko stanovanje na razpolago.

Pismene ponudbe pošljite do 25. t. m. Električni Vuzenica, pošta Vuzenica.

2824

RUDNIKI PREMOGA

»TITO« — BANOVČI V LITVI

razpisujejo natečaj za izpopolnitev izpraznjenih mest, in sicer:

- 8 RUDARSKIH INŽENIRJEV
- 2 ELEKTRO INŽENIRJA
- 2 STROJNA INŽENIRJA
- 6 RUDARSKIH TEHNIKOV za merilce na površinskih izkopih in v jamah — za površinske izkope prihajajo v poštev tudi geometri
- 25 RUDARSKIH TEHNIKOV za nadzornike izmen in poslovođe na površinskih izkopih in v jamah
- 10 STROJNIH TEHNIKOV za obratne tehnike
- 10 ELEKTROTEHNIKOV za obratne tehnike
- 8 visokokvalificiranih ELEKTRICARJEV
- 3 PRAVNIKE
- 4 EKONOMISTE
- 5 BILANČNIH KNJIGOVODIJ
- 2 DAKTILOGRAFA I. razreda

POGOJI: Za vse najmanj 3-letna praksa in da niso bili kaznovani zaradi gospodarskega kriminala. Plača po tarifnem pravilniku ali po sporazumu. Stanovanja zagotovljena. — Ponudbe pošljite na gornji naslov najkasneje do 25. jul. 1956.

2535

**KEMICNA INDUSTRIJA
»ZORKA« ŠABAC**

nudi trgovski mreži za oskrbovanje kmetijstva, kmetijskim posestvom, okrajnim zvezam kmetijskih zadrug, kmetijskim zadrugam, kmetijskim apotekam in ostalim gospodarskim organizacijam

**znano živino razpršilno sredstvo
za zapraševanje semen žitaric
odlične kvalitete**

AGROSAN „Gn“

po naslednji ceni in pod naslednjimi pogoji:

- 350 din za 1 kilogram, v vrečkah po 200 gramov, zapakirano v hermetično zaprtih pločevinastih bobnih, težkih približno 50 kg
- 260 din za 1 kilogram, v hermetično zaprtih pločevinastih bobnih, netto 50 kg

Cena velja za franko razkladalno železniško postajo kupca z 1 do 5% rabata, kar je odvisno od kupljene količine

Rok dobave takoj ali po želji kupca. Najmanjša količina za pošiljko iz tovarne je 500 kg

Na vsakem zavojčku je navodilo za uporabo, še posebej pa se daje strokovno navodilo v brošuri o postopku in delu s tem razpršilnim sredstvom

Za nakup se obrnite prodajnemu oddelku v tovarni ali prek naših zastopništev v:

- BEOGRADU, Nušićeva 25-III, tel. 20-223 in 22-895
- ZAGREBU, Tkalčičeva 2, tel. 37-201
- LJUBLJANI, Trg Osvoobodilne fronte 14, tel. 22-236
- SARAJEVU, Ulica Jug. Narodne armije 67, tel. 23-54

2565

Nabava železniških kožuhov

ZELEZNIŠKO TRANSPORTNO PODJETJE — BEOGRAD

BO NABAVILO

1000 železniških kožuhov

DOLŽINE OD 110 DO 130 cm

NA USTNI LICITACIJI

KI BO 30. JULIJA 1956 OB 10. URI V NABAVNEM ODSEKU — SOBA ŠT. 578, III. NADSTROPJE V NEMANJINI ULICI 6 V BEOGRADU.

POZIVAJO SE VSA PODJETJA IN ZADRUGE, KI IZDELUJEJO ZELEZNIŠKE KOŽUHE, DA SODELUJEJO NA TEJ LICITACIJI.

POSEBNI POGOJI ZA TO LICITACIJO SO NA VPOGLED VSAK DELAVNIK V NABAVNEM ODSEKU ZTP BEOGRAD, OBVESTILA PA NA TELEFONU 22-701, INTERNO 356.

2587

Vrnili se je del sovietske odprave na Antarktiko

SNEŽNE GLOBELI

Člani odprave so zgradili na znameniti postaji Mirni 24 poslopij — V notranjosti ledene celine zaradi pomanjkanja kisika ne gorijo plinske peči

in 60 stopinj mraza

samo nekako oklepa gmote sipkega snega. Če se vrhinja plast vdre, lahko človek zgrmi v globino. Na več krajih so člani sovjetske odprave opazili take ledene, oziroma snežne globeli in

oteske, globoko na dnu pa se je svetlikala voda. Eden izmed članov odprave je skušal na vsak način rešiti traktor, ki je zdrknil v tako globel, in se je pri tem smrtno ponesrečil.

Zadnje dni februarja so že povsem dogradili polarno naselje sovjetske antarktične odprave »Mirni«. Postavili so 24 ustrezno opremljenih poslopij, in sicer nekaj znanstvenih paviljonov, električnih in radijskih oddajnih postaj, ambulanc s kirurškimi in fizikalno-terapevtskimi kabineti ter kuhinje in skladišča. Odprava je imela s seboj tri letala s po dvema in eno z enim motorjem, dvoje helikopterjev, deset traktorjev in vrsto raznih drugih polarnih vozil.

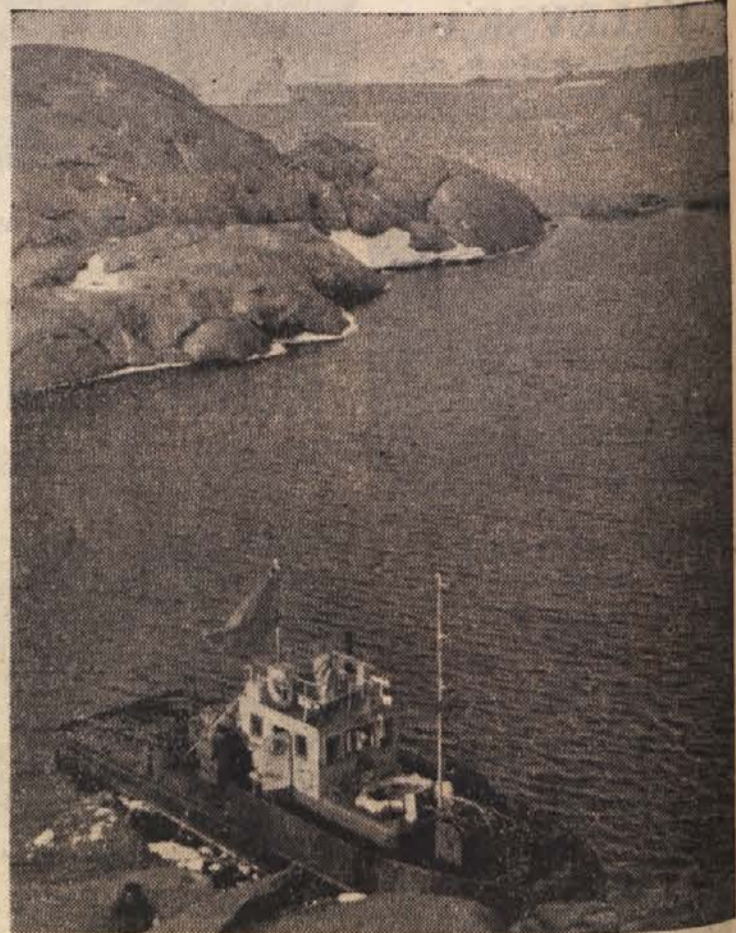
Potem so se lotili prvih znanstvenih nalog. Najprej so izdelali zemljevid za področje okoli naselja Mirni, nato pa so skupine znanstvenikov z letali proučevale zelenico Banger, ki je sredi zaledene pokrajine kaj zanimiv pojav.

Proučiti pa je bilo treba tudi notranjost celjne in zagotoviti vse potrebno za zgraditev še dvoje oporišč. Na pot se je odpravila s traktorji posebna skupina, ki je prodira 373 km daleč, se povzpela 2.700 m visoko in tam upostavila znanstveno postajo »Pionerskaja«.

Ze poprej so iz letal spoznali, da notranjost proti magnetnemu

in proti zemeljskemu tečaju ni prikladna za bivanje. Ponokod se vzpenjajo ledene skale štiri kilometre nad morje, izmerili pa so 60 stopinj Celzija pod ničlo. Tam piha nenavadno močni vetrovi, v zraku pa ni dovolj kisika. Da je bilo delo v takih razmerah vse prej kot znosno, dokazuje med drugim tudi to, da sta dva sodelavca v kratkem času shušala vsak za deset kilogramov. Nič čudnega torej, če so poverili vodstvo te znanstvene postaje profesorju Gusevu, ki je zaslužni mojster športa ZSSR. Izkušnje so pokazale, da polarne obleke, ki so dokaj primerne za raziskovanje pokrajin ob Severnem tečaju veljajo tudi za obrobne dele celine na Jugu, za obnesejo. Ker primanjkuje kisika, so te obleke pretežke, pa tudi plinske peči v notranjosti iz istega vzroka niso uporabne.

(Nadaljevanje jutri)

Motorni čoln, ki ga kaže slika in je kot sestavni del opreme prve sovjetske znanstvene odprave na celine ob Južnem tečaju, je pristal v stranskem zalivku raziskovalne postaje Mirni. Na levi in v ospredju se kažejo obrisi mogočnih ledenih gora

Po 220 dneh plovbe in po 60.000 kilometrov dolgi poti se je ladja »Ob« ornila z delom sovjetske antarktične odprave v Leningrad. Po starem mornarskem običaju je ladijski kapitan Man priredil sprejem, na katerem so postregli z ruskim kaviarjem, z nemškimi jabolkami, s portugalskimi ribami in z zelenjavo iz Severne Afrike. Pri tem se je razpletel razgovor o sedem-mesečnem potovanju ladje »Ob«.

Člani antarktične odprave so odpluli iz Kaliningrada zadnjega novembra lani. Po 35 dneh plovbe, ki je mornarje peljala iz hladne ruske zime skozi tropske kraje ob zemeljskem raoniku, se je ladja »Ob« zasidrala v Davisonem morju ob antarktični celine.

Sovjetska odprava naj bi v okviru geofizikalnega leta raziskovala določeno področje južne celine, ki je — vsaj tako kažejo nekateri znaki — morda skupina številnih otokov. Proučila naj bi vpliv vremenskih razmer okoli Južnega tečaja na splošno cirkulacijo v zemeljskem ozračju, tokove v polarnih vodah in geološko zgodovino šeste celine. Ceprav so si sovjetski znanstveniki že pridobili precej izkušenj pri raziskavah severnih pokrajin, je plovba na nasprotni konec zemeljske krogle vendarle pomembna negotovo pot na povsem neznanu področju.

Ladja je plula po neraziskanih morjih, polnih skritih nevarnosti. Ko so se člani antarktične odprave hoteli sredi letošnjega januarja izkrcati, se je razbesnel polarni vihar. Velikanske ledene gore, ki tehtajo vsaka po nekaj tisoč ton, so grozile ne samo ljudem, ki so se izkrcavali, marveč tudi ladjam. In še druga nevarnost: posebnost ob Južnem tečaju je to, da led pravzaprav

Ameriško letalstvo je praznovalo dograditev radarske mreže, ki sega iz Arktike do Havajskih otokov. Za praznik se je pripeljala z enim izmed letal v Honolulu mlada Eskimka, ki jo je pozdravilo havajsko dekle s tradicionalnim vencom cvetlic

Izstrelili bodo na stotine raket

Na zasedanju arktične konference je sporočil ameriški strokovnjak za rakete dr. Homer Newell, da bodo ZDA kot del svojega znanstveno-raziskovalnega načrta v okviru Mednarodnega geofizikalnega leta 1957/58 izstrelile v vesolje več sto raket. S temi raketami nameravajo izvesti kaj več o najvišjih zračnih plasteh in o vesolju.

Podobne rakete bodo izstreljevali v vesolje tudi v Angliji, Avstraliji, Franciji in na Japonskem. ZDA bodo svoje rakete izstreljevale razen v Kanadi tudi na raznih krajih Tihega oceana, zatem na področju Južnega tečaja, s teritorija zvezne države Mehike, kakor tudi s posebnih ladij v vodah med Kanado in Grönlandom.

Potapljaštvo se uveljavlja tudi kot športni ribolov. Potapljač Church je harpuniral v obrežni vodi mehiškega otoka Coronados doslej menda največjo ribo, ki je tehtala 212 kg. Ribič in dobro zadeta podvodna velikanka sta se borila tri četrt ure, preden jo je zvelkel na obalo. Kot rekordno trofejo športnega ribolova jo je prevzel neki ameriški muzej.

Leta 1831 prva ladja na parni pogon

Ravnatelj Mestnega muzeja v Vukovaru Brlić je prišel v zadnjih dnevih do zelo zanimivega odkritja. V arhivu Mestnega muzeja je našel gradivo o vzpostavitvi

vitvi prometa na našem delu Donave in okvirno risbo prve parne ladje, ki je bila zgrajena l. 1830. Potopisec Tauber piše v nekem spisu, da je leta 1777 neko trgsko društvo predlagalo Dunaju, naj bi uporabljali Donavo za trgovski in potniški promet. Vendar so ta predlog sprejeli šele mnogo pozneje. Dunajski dvor je poveril v začetku 19. stoletja dvema angleškima strokovnjakoma organizacijo prometa po Donavi s parniki. Prvo ladjo na paro so zgradili l. 1830, leto pozneje pa je že začela voziti po Donavi od Dunaja do Crnega morja. Po treh voznih letih je imela ladja čist dohodek nad 9500 forintov. Tedaj so zgradili še dva

parnika, kmalu zatem pa četrtega. Stroje so izdelali v Angliji. Prvi parnik — tako je zapisano v gradivu, ki ga hranijo v vukovarskem muzeju — se je imenoval »Franc I«, drugi je dobil naziv »Donava«, tretji »Panonija«, četrta pa »Argo«.

V ohranjenih dokumentih je zapisano, da so ti parniki potrebovali od Budimpešte mimo Vukovara do romunske meje tri dni in pol. Takrat so ustanovili v Vukovaru ladijsko agencijo, potniški in blagovni promet po Donavi pa je bil zelo živahen. Parniki so bili dokaj udobno urejeni, saj so imeli celo spalne kabine in posebne prostore za zabavo.

Reka s štirimi imeni

Naša dežela je zelo bogata s ponikalnicami. Ceprav jih je največ na zahodnem kraškem svetu, je zelo zanimiva ponikalnica tudi v zahodni Srbiji, imenuje pa se Gradac in se pri Valjevu zliva v Kolubaro. Reka ima precej vode in žene desetine mlinov, po čemer je tudi najbolj znana. Izvira pod planino Maljen in se na tem delu imenuje Bukovska reka, njuna pritoka pa sta Crna reka in Kozlica, ki se izlivata vanjo na obronkih Maljena. Zatem Bukovska reka ponikne, se združi z manjšo reko Zabavico, ki priteče izpod Debelega Osoja in teče naprej pod imenom Zabava. Kmalu zatem ponovno ponikne pri Suvači, približno deset kilometrov od Valjeva. Njeno ko-

rito je od tam dalje prazno in ga imenujejo Suha reka, z vodo pa se napolni le po velikem deževju in ko se taja sneg. Pet kilometrov od kraja, kjer ponikne Zabava, pride reka pri vasi Bogatić ponovno na površino, od tod do izliva v Kolubaru pa teče pod imenom Gradac.

Dresiran severni jelen je edinstvena senzacija moskovskega cirkusa. Kot je znano, te japonske in eskimske »domače živali« niti še niso udomačene v našem pomenu besede; gornja slika kaže dreserjevega marljivega »učena« med cirkuško predstavo...

Razstava v hiši kneza Miloša

V Gornji Crnuči so odprli v zvezi s proslavami Dneva borcev v hiši kneza Miloša Obrenovića zanimivo razstavo orožja, številnih drugih predmetov in dokumentov iz prve srbske vstaje ter poznejših vojn in narodnoosvobodilnega boja. Razstavo je priredil Narodni muzej v Čačku, ki bo v kratkem začel preurejati hišo Miloša Obrenovića v prvotno stanje, pozneje pa bo v njej uredil spominski muzej.

Drobne ZANIMIVOSTI

TUDI TO JE REKORD

Petdesetletni Belgijec George Gronie je pred dnevi postavil nov svetovni rekord s tem, da je na nekem tekmovalnem pojedel v tridesetih minutah štirideset trdo kuhanih jajc. Dosedanji rekord v tej vrsti tekmovalja je imel prav tako Belgijec Butasid, ki je na nekem podobnem tekmovalju leta 1878 pojedel v istem času 22 trdo kuhanih jajc.

SLEPI RADIOAMATER

Od rojstva slepi Američan Robert Ganderson je prejel Edisonovo amatersko nagrado za leto 1955. Sam si je zgradil radijsko postajo in med naporami delom iznašel nad trideset posebnih instrumentov, ki omogočajo slepim radioamaterjem električno delo. Po zaslugi Gandersonovih iznajdb se v Ameriki ukvarja z radioamaterstvom že nad šest sto slepih.

KARAKUMSKI PREKOP

Letos so začeli v puščavskih predelih Turkmnije graditi velik prekop, ki bo v celoti dolg okoli 900 km. Del prekopa v dolžini 120 km bo speljan po peščeni puščavi. Veliki karakumski prekop se začne v bližini mesta Kerki, ki leži na obali velikotekovne Amu-Darje. Gradnja ga z velikimi stroji, ki sesajo zemljo in se zdaj prebijajo že od izhodišnega mesta proti Marijski oazi, za seboj pa pušajo široko korito novega prekopa. Na nekot nenaseljenih področjih so zrasla naselja graditeljev z lepo urejenimi hišami, šolami in kinohi. Vsa dela pri graditvi tega prekopa so mehanizirana. Delajo podnevi in ponoči. Prvi del prekopa v dolžini 400 km bo končan do leta 1958. Takrat bodo vode Amu Darje poplavlile okoli sto tisoč hektarov novih bombakanih plantaž. Zatem bodo konjanje prekopa nadaljevali do glavnega mesta Turkmnije Ashhabada.

REZERVNI PROFESORJI V ZDA

Nezadostno število profesorjev na visokih šolah in fakultetah v ZDA je nastalo v zadnjem času velika skrb ameriške vlade. V zvezi s tem je direktor »Radio Corporation of America« David Sarnoff predlagal vladi, naj bi si zagotovila rezervni kader profesorjev, ki bi jih izbrali med znanstveniki in inženirji v industrijskih podjetjih. Po tem načrtu bodo morali dati podjetja izbranim strokovnjakom leto dni dopusta, da bodo mogli predavati na visokih šolah in univerzah.

JURCEK RISE

Gusarska ladja

»Velika ladja na vidiku!« je naenkrat zakričal tisti v razgledni košari. Vsi so planili pokonci in si z rokami zasenčili oči. Na obzorju je bilo res videti rahel dim, potem se je pokazala še ladja. Bil je velik tovorni parnik. Prihajal je naravnost proti njim.

»K topovom! Pripravite se za napad!« je ukazal kapitan.

Velika tovorna ladja je prihajala vedno bliže. Gusarski kapitan je zaklical:

»Kaj vozite?«

»Premog!« je odgovoril eden izmed mornarjev, ki so se nabrali ob ograji tovorne ladje.

»Kaj je to — premog?« je vprašal gusarski kapitan. »Še nikoli nisem slišal te besede.«

»Premog je zelo važna reč.« so mu pojasnili mornarji s tovorne ladje. »Pravijo mu tudi črno zlató.«

Gusarskemu kapitanu so zažarele oči.